

Ankestyrelsens undersøgelse af

Kommuners og regioners tilsyn på anbringelsesområdet

August 2009

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen

Titel Kommuner og regioners tilsyn på anbringelsesområdet
Udgiver Ankestyrelsen, august 2009
ISBN nr. ISBN 978-87-7811-085-6
Designkoncept Kontrapunkt
Kontakt Ankestyrelsen
Amaliegade 25, Postboks 9080, 1022 København K
Telefon 33 41 12 00, Telefax 33 41 14 00, E-post ast@ast.dk
Hjemmeside www.ast.dk

Indhold

Side	Kapitel
3	Indholdsfortegnelse
4	Forord
5	Sammenfatning
8	1 Kommuner tilsyn med personer
13	2 Kommuner tilsyn med drift
28	3 Regioners tilsyn med drift

Bilag:

Bilag 1: Datagrundlag

Bilag 2: Regelgrundlag

Bilag 3: Spørgeskemaer til kommunerne og regionerne

Forord

Ankestyrelsen har for Indenrigs- og Socialministeriet i efteråret 2008 gennemført en spørgeskemaundersøgelse om kommuners personrelaterede tilsyn med anbragte børn og unge og om kommuners og regioners driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge.

Ankestyrelsen har samtidig også gennemført en spørgeskemaundersøgelse om det personrelaterede tilsyn med borgere med ophold i midlertidige og længerevarende tilbud til voksne, jf. servicelovens §§ 107-108, og tilsvarende tilbud efter almenboliglovens § 54, stk. 2, 1. pkt. samt kommuners og regioners driftsorienterede tilsyn med disse boformer. Ankestyrelsen har derudover gennemført en undersøgelse af kommuners tilsyn med domfældte m.fl. Resultaterne af disse områder afrapporteres selvstændigt.

I foråret 2007 gennemførte Ankestyrelsen en spørgeskemaundersøgelse om kommunernes og regionernes tilsyn med botilbud på voksenområdet til længerevarende ophold. Da 2007-undersøgelsen blev gennemført umiddelbart efter, at kommunalreformen var trådt i kraft, kunne den ikke give et fuldt billede af kommunernes og regionernes opgavevaretagelse. Indenrigs- og Socialministeriet besluttede derfor at foretage en ny udvidet tilsynsundersøgelse i 2008, der også omfatter børn- og unge området.

Formålet med undersøgelsen er gennem en kvantitativ kortlægning at få et billede af kommunernes/regioners bevågenhed med tilsynet på området. Selv om det ikke er et lovkrav, så er der i undersøgelsen fokus på, om kommunerne har særlige retningslinjer for tilsyn og tilgrænsende områder, herunder om de er politisk godkendte. Eller om kommunen har planer om retningslinjer og om hyppigheden af tilsyn.

Undersøgelsen er gennemført som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse i perioden september - december 2008. Hovedparten af spørgsmålene vedrører undersøgelsestidspunktet. Hyppigheden af tilsyn, opfølgninger på handleplaner og den løbende opfølgning af de enkelte sager vedrører dog 2007, herudover vedrører enkelte spørgsmål planlagte aktiviteter.

Ud over kommunernes og regionernes driftsorienterede tilsyn er der i denne 2008-undersøgelse fokus på tilgrænsende områder om opfølgningen af tilsynet, klagebehandling og magtanvendelse.

Ud over kommunernes personrelaterede tilsyn indgår omfanget af opfølgningen af handleplaner og den løbende opfølgning af de enkelte sager.

Sammenfatning

Denne undersøgelse omfatter det personrelaterede tilsyn med anbragte børn og unge og det driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder efter servicelovens § 66, nr. 3-5. Det vil sige egne værelser, kollegier, kollegielignende opholdssteder, opholdssteder for børn og ung samt døgninstitutioner. Børn og unge med ophold i plejefamilier og netværksplejefamilier er ikke omfattet af undersøgelsen.

87 ud af 98 kommuner har besvaret spørgeskemaet om det personrelaterede tilsyn på børn og unge-området. Det er en svarprocent på 89. Alle regioner og 92 ud af 98 kommuner, svarende til en svarprocent på 94, har besvaret spørgeskemaerne om det driftsorienterede tilsyn. Otte kommuner har ikke anbringelsessteder for børn og unge, heraf har syv kommuner ikke besvaret spørgeskemaet. Det deltagende antal kommuner vedrørende anbringelsessteder for børn og unge er derfor 85.

Såvel kommuner som regioner har pligt til at føre driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge, regionerne dog alene med deres egne tilbud. Kommunerne har derudover pligt til at føre personrelaterede tilsyn med de anbragte børn og unge. Der er ligeledes i lovgivningen retningslinjer for det personrelaterede tilsyn, mens der ikke er fastsat særlige retningslinjer for kommunerne og regionerne for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn, herunder om kommunalbestyrelsen /regionsrådet skal godkende sådanne retningslinjer.

Det personrelaterede tilsyn indeholder hyppigt barnets udvikling i forhold til handleplanen. Kommunalbestyrelsen har, jf. retssikkerhedslovens § 16 en almindelig pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses. Herudover fører kommunalbestyrelsen tilsyn, jf. servicelovens § 148, stk.1, med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om.

Kommunalbestyrelsen skal ud over tilsynet, jf. servicelovens § 148, stk. 1, løbende følge de enkelte sager, jf. servicelovens § 148, stk. 2, for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med et barn, der er anbragt, under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet, jf. servicelovens § 148, stk. 3.

Kommunalbestyrelsen *skal* fastsætte standarder med målsætninger for indsatsen og fremgangsmåder i forhold til opfølgning og evaluering af de konkrete indsatser i den

konkrete sag, herunder tilsyn, jf. bekendtgørelsen om standarder for sagsbehandling i sager om særlig støtte til børn og unge.

Da der således er en pligt til at udarbejde en standard, er der ikke spurgt, om kommuner har fastsat særlige retningslinjer for det personrelaterede tilsyn, og om kommunalbestyrelsen har godkendt retningslinjerne.

Områder, der hyppigst indgår i tilsynet, er det enkelte barns udvikling i forhold til handleplanen og det socialpædagogiske tilbud til det enkelte barn. Områder, der ikke indgår i så mange kommuners tilsyn, er det enkelte barns trivsel og sundhedsforhold.

Antallet af årlige personkontakter på anbringelsesstedet med det enkelte anbragte barn er altovervejende mindst et, som det følger af loven, og typisk flere.

Opfølgninger på handleplanen sker også overvejende mindst en og typisk flere gange om året.

Kommunerne har fokus på det driftsorienterede tilsyn

Lovgivningen stiller ikke krav om, at kommuner og regioner har fastsat særlige retningslinjer vedrørende det driftsorienterede tilsyn. Men på undersøgelsestidspunktet, efteråret 2008, har 81 af de 85 kommuner særlige retningslinjer for mindst et af de undersøgte fire områder.

Hyppigst er det retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn, mens færre kommuner har tilsyn med de tilgrænsende undersøgte områder om opfølgningen af tilsynet, magtanvendelse og behandlingen af klager. I 62 af de 81 kommuner har kommunalbestyrelsen godkendt de særlige retningslinjer på mindst ét område.

Dertil kommer, at en række kommuner oplyser, at de planlægger særlige retningslinjer på de undersøgte tilgrænsende områder til driftsorienteret tilsyn.

81 ud af 85 deltagende kommuner har på undersøgelsestidspunktet særlige retningslinjer for opfølgning af det driftsorienterede tilsyn, og kommunerne har oplyst om hyppigheden heraf. I 36 kommuner er der løbende opfølgning af det driftsorienterede tilsyn. I 30 kommuner er der faste intervaller for opfølgningen, og i 15 kommuner følges der op efter behov.

Ni ud af ti kommuner oplyser, at de i 2007 i gennemsnit udførte ét anmeldt tilsyn pr. anbringelsessted. Alle kommuner oplyser, at de planlægger at udføre mindst ét årligt anmeldt tilsyn pr. anbringelsessted i fremtiden.

Af de deltagende 92 kommuner har alene 36 kommuner angivet hyppigheden af planlagte uanmeldte tilsyn. Heraf oplyser ni kommuner, at hyppigheden er nul uanmeldte tilsyn, mens 21 kommuner planlægger et uanmeldt tilsynsbesøg pr. anbringelsessted.

Regionerne har fokus på det driftsorienterede tilsyn

Regionerne fører tilsyn med egne tilbud eller eventuelt efter nærmere aftale med kommunen. Samtlige regioner har på så godt som alle undersøgte områder fastsat særlige retningslinjer, og disse retningslinjer er også typisk godkendt af regionsrådet.

Regionerne oplyser, at de i 2007 havde forskellig praksis med hensyn til det gennemsnitlige antal udførte såvel anmeldte som uanmeldte driftsorienterede tilsyn. Antallet varierede mellem gennemsnitligt 0,1 og 3 årlige driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted.

Alle regioner oplyser, at de i gennemsnit planlægger henholdsvis mindst ét anmeldt og ét uanmeldt driftsorienteret tilsyn årligt.

Bilag

I bilag 1 er redegjort for indsamling og behandling af data. I bilag 2 er redegjort for regelsættet. I bilag 3 er spørgeskemaet optrykt.

1 Kommunerens tilsyn med personer

87 af de 98 kommuner har besvaret spørgeskemaet om det personrelaterede tilsyn med anbragte børn og unge. Det svarer til en svarprocent på 89.

Spørgeskemaet omfatter spørgsmål om retningslinjer for det personrelaterede tilsyn og omfanget af handleplaner. Disse spørgsmål supplerer de spørgsmål, som kommunerne besvarer som led i anbringelsesstatistikken, og som kan læses på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk Der er i denne rapport ikke indarbejdet oplysninger fra anbringelsesstatistikken.

Det er oplyst fra en enkelt kommune, at enkelte spørgsmål vedrører oplysninger, der tidligere er indberettet gennem anbringelsesstatistikken, og at det vil kræve en manuel gennemgang af alle sager, hvis der skal svares igen. Tilsvarende forhold kan gælde andre kommuner. Spørgsmålet om kontakter til det anbragte barn er uoplyst fra et større antal kommuner.

Centrale bestemmelser om tilsyn mv¹

Tilsyn, jf. retssikkerhedsservicelovens § 16. Kommunalbestyrelsen har, jf. retssikkerhedsservicelovens § 15 ansvaret for og beslutter, hvordan kommunen skal planlægge og udføre sine opgaver, og jf. retssikkerhedsservicelovens § 16, pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses. Dette omfatter såvel drift af tilbud, det driftsorienterede tilsyn, som indsatsen i forhold til den enkelte person.

Personrelateret tilsyn, jf. servicelovens § 148, stk. 1. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn, jf. servicelovens § 148, stk. 1, med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om.

Tilsynsbesøg, jf. servicelovens § 148, stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med et barn, der er anbragt, under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet, jf. servicelovens § 148, stk. 3.

Driftsorienterede tilsyn, jf. servicelovens § 148 a,

Opfølgning, jf. servicelovens § 148, stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ud over tilsynet, jf. servicelovens § 148, stk. 1, løbende følge de enkelte sager, jf. servicelovens § 148, stk. 2, for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

¹ Der henvises til en mere udførlig beskrivelse i bilag 2 Regelgrundlaget.

- Opfølgning, jf. bekendtgørelse nr. 614 af 15. juni 2006 om standarder for sagsbehandling i sager om særlig støtte til børn og unge
- Brug af handleplaner, jf. servicelovens § 140.
- Klagebehandling over faktisk forvaltningsvirksomhed (bistandens udøvelse) på anbringelsessteder for børn og unge.
- Retningslinjer for behandling af indberetning af magtanvendelse.

Regionsrådets tilsyn, jf. servicelovens § 5, stk. 7. Regionsrådet har, jf. servicelovens § 5, stk. 7, pligt til at føre tilsyn med egne tilbud.

1.1 Særlige retningslinjer for det personrelaterede tilsyn

Kommunalbestyrelsen skal føre løbende tilsyn med barnet eller den unge under ophold uden for hjemmet, jf. servicelovens § 148. Det gælder uanset, hvilken type anbringelsessted barnet eller den unge er anbragt i. Kommunen skal altid vurdere, hvor ofte samt hvordan der skal føres tilsyn. Det vil bero på det enkelte barns behov.

Bestemmelsen i lovens § 148 om mindst et årligt tilsynsbesøg på anbringelsesstedet er alene et minimumskrav. I nogle sager vil det være nødvendigt med hyppigere besøg. Andre gange kan en supplerende kontakt foregå telefonisk eller via møder på forvaltningen. Der er ikke fastsat bestemmelser om, at den enkelte kommune skal have fastsat særlige retningslinjer for det personrelaterede tilsyn, eller om eventuelle retningslinjer skal være godkendte af kommunalbestyrelsen.

Hvordan tilsynet tilrettelægges mest hensigtsmæssigt, vil variere fra sag til sag. Eksempelvis kan det i nogle sager være en fordel, at barnet eller den unge selv har sagsbehandlerens telefonnummer og kan kontakte sagsbehandleren.

Ud af de 87 kommuner i undersøgelsen, har 9 ud af 10 kommuner oplyst, at der i særlige retningslinjer for det personrelaterede tilsyn indgår, hvor mange gange om året der føres tilsyn med det enkelte barn. Godt tre fjerdedele af kommunerne oplyser, at der i retningslinjerne indgår opfølgning på tilsyn og indhold af tilsyn, *jf. tabel 1.1.*

Tabel 1.1 Områder, der indgår i retningslinjer for personrelateret tilsyn for anbragte børn og unge. 2008

Område	Antal kommuner	Procent
Hyppighed af tilsyn	77	89
Opfølgning på tilsyn	69	79
Indhold af tilsyn	67	77
Andet	12	14

Anm.: Tabellen omfatter 87 kommuner. Procentandele summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at markere i flere felter.

Som uddybende bemærkninger nævner et par kommuner, at tilsynet hidtil har haft en individuel karakter, men at de nu arbejder frem mod mere ensrettede linjer for tilsynet.

De 77 kommuner, hvor antallet af tilsyn pr. år indgår i retningslinjerne, har mindst et årligt tilsyn og typisk flere, *jf. tabel 1.2*.

Tabel 1.2 Antal tilsyn pr. år pr. anbragt barn eller ung efter retningslinjer. 2008

	Antal kommuner	Procent
1 tilsyn	25 ¹	32
1,1 - 2 tilsyn	24	31
Flere end 2 tilsyn	26	34
Uoplyst	2	3
I alt	77	100

Note: 1) Indeholder en kommune med 0,9 i gennemsnitligt antal tilsyn

Anm.: Tabellen omfatter 77 kommuner med retningslinjer om antal tilsynsbesøg, *jf. tabel 1.1*.

I 69 kommuner af de 87 kommuner indgår opfølgningen på tilsyn i retningslinjer for kommunernes tilsyn, *jf. tabel 1.1*. I 67 af disse 69 kommuner tager opfølgningen på tilsynet blandt andet udgangspunkt i handleplanen for det enkelte barn, *jf. tabel 1.3*.

Tabel 1.3 Udgangspunkt for opfølgning på det personrelaterede tilsyn. 2008

	Antal kommuner	Procent
Handleplaner (servicelovens § 140)	67	97
Tidligere tilsynsrapporter	44	64
Andet	8	12

Anm.: Tabellen omfatter 69 kommuner med retningslinjer om opfølgning på tilsyn, *jf. tabel 1.1*. Procentandele summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Om kategorien 'Andet' har kommunerne oplyst, at det kan vedrøre særlige mål for barnets udvikling og status for skole.

I 67 kommuner af de 87 kommuner indgår indholdet af tilsynet i retningslinjerne, *jf. tabel 1.1*. Det enkelte barns udvikling i forhold til handleplanen indgår i indholdet af tilsynet i 65 kommuner af de 67 kommuner. Tilbuddets socialpædagogiske indhold i forhold til det enkelte barn indgår i 61 kommuner, *jf. tabel 1.4*.

Tabel 1.4 Områder, der indgår i indholdet af det personrelaterede tilsyn med anbragte børn og unge. 2008

	Antal kommuner	Procent
Det enkelte barns udvikling i henhold til handleplanen	65	97
Tilbuddets socialpædagogiske indhold i forhold til det enkelte barn	61	91
Tilbuddets indhold i forhold til det enkelte barns sundhed	47	70
Tilbuddets beboersammensætning i forhold til det enkelte barns trivsel	40	60
Tilbuddets indhold i øvrigt i forhold til det enkelte barns trivsel	54	81
Andet	9	13

Anm.: Tabellen omfatter 67 kommuner med retningslinjer om indhold i tilsyn, *jf. tabel 1.1*.

Som uddybende bemærkninger til 'Andet' nævnes samvær med søskende og øvrige familie og forældresamarbejde.

Antallet af personkontakter i form af møder på anbringelsesstedet er typisk mere end et om året 70 ud af de 87 kommuner i undersøgelsen har svaret på antal personkontakter under møder på anbringelsesstedet i 2007. 68 af disse kommuner havde mindst et årligt møde på anbringelsesstedet og typisk mere end et pr. anbragt barn eller ung – taget som gennemsnit. To kommuner har oplyst at have færre end 1,0 møde om året, nemlig 0,8, *jf. tabel 1.5*.

Tabel 1.5 Antal personkontakter med det enkelte barn. 2007

	Telefon	Møde i forvaltning	Møde på anbringelsessted	Andet
Færre end 1 kontakt	12	16	2 ¹	3
1- 2 kontakter	19	36	39	3
Flere end 2 kontakter	25	5	29	5
Uoplyst	31	30	17	76
I alt	87	87	87	87

Anm.: Tabellen omfatter 87 kommuner, der har besvaret spørgeskemaet.

1) De pågældende 2 kommuner har gennemsnitligt 0,8 møder på anbringelsesstedet. Derudover har de 0,2 årlige møder i forvaltningen og 0,2 – 0,4 telefoniske kontakter.

Omfanget af telefoniske kontakter var typisk over to om året, og der var typisk et møde om året i forvaltningen.

Om 'Andet' har kommunerne supplerende oplyst, at det kan vedrøre skriftlig kontakt i form af brev, SMS og mail, og at der kan være kontakt med barnet på skolen eller hos den biologiske familie.

Antallet af opfølgninger på handleplanen er typisk 1-2 om året – i gennemsnit pr. anbragt barn eller ung i 2007 47 ud af de 87 kommuner i undersøgelsen oplyser, at antallet af opfølgninger på handleplanen i løbet af 2007 i gennemsnit var mellem 1,1 og 2,0 for børn og unge, der var anbragt uden for hjemmet. 93 procent havde mindst en opfølgning, *jf. tabel 1.6.*

Tabel 1.6 Antal opfølgninger pr. anbragt barn eller ung på handleplan. 2007

	Antal kommuner	Procent
0,1- 0,9 opfølgning	2	2
1 opfølgning	26	30
1,1- 2 opfølgninger	47	54
Flere end 2 opfølgninger	8	9
Uoplyst	4	5
I alt	87	100

Anm.: Tabellen omfatter de 87 kommuner, der indgår i undersøgelsen.

1.2 Kommunens samlede tilsynsopgaver, personrelateret og drift

Alle kommuner med retningslinjer har mindst et årligt tilsynsbesøg

Alle kommuner, hvor antallet af tilsyn årligt indgår i retningslinjerne, har mindst et tilsyn for både det personrelaterede tilsyn og for de planlagte driftsorienterede tilsyn. En kommune planlægger dog færre end et driftsorienteret tilsyn, men det er i kombination med et personrelateret tilsyn årligt.

Mange kommuner planlægger flere end et tilsyn. I alt 50 kommuner har i gennemsnit planlagt flere end et årligt personrelateret tilsyn, og for det driftsorienterede tilsyn er det 39 kommuner. Af disse kommuner har 27 i gennemsnit flere end et årligt såvel personrelateret som driftsorienteret tilsyn, *jf. tabel 1.7.*

Tabel 1.7 Antal kommuner fordelt efter gennemsnitlige hyppighed af personrelateret tilsyn, jf. retningslinjer og den planlagte samlede hyppighed anmeldt og uanmeldt driftsorienteret tilsyn pr. anbragt. 2008

Personrelateret tilsyn	Driftsorienteret tilsyn		Flere end 1		Uoplyst	I alt
	0 og færre end 1 tilsyn	1 tilsyn	1 tilsyn	tilsyn		
Mindre end 1 tilsyn	.	.	.	.	.	.
1 tilsyn	1	4	12	8	25 ¹	
Flere end 1 tilsyn		6	27	17	50	
Uoplyst		2			2	
I alt	1	12	39	25	77	

Note: 1) Indeholder en kommune med 0,9 i gennemsnitligt antal tilsyn.

Anm.: Tabellen omfatter 77 kommuner med retningslinjer om antal tilsynsbesøg, jf. tabel 1.1.

2 Kommunerens tilsyn med drift

2.1 Det driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder og tilgrænsende områder

Spørgeskemaet om det driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge¹ og tilgrænsende områder, er besvaret af 92 af landets 98 kommuner. Det betyder en svarprocent på 94. Otte kommuner har ikke anbringelsessteder for børn og unge, og syv af de otte har derfor ikke besvaret spørgeskemaet. Der indgår derfor ikke i grundlaget for dette kapitel, der således omfatter svar fra 85 kommuner.

Formålet med undersøgelsen er at afdække kommunernes opgavevaretagelse med det driftsorienterede tilsyn. I behandlingen af det driftsorienterede tilsyn inddrages også tilgrænsende områder om opfølgning af tilsynet, klagebehandling og magtanvendelse. For at afdække kommunernes bevågenhed med det driftsorienterede tilsyn og tilgrænsende områder, er der på alle fire undersøgte områder fokus på, om kommunen har eller planlægger særlige retningslinjer, og endvidere om de er godkendt af kommunalbestyrelsen. Undersøgelsen omfatter også om omfanget af kommuners - både de i 2007 udførte og de planlagte - driftsorienterede tilsyn.

2.1.1 Særlige retningslinjer for tilsyn

72 af de 85 kommuner har på undersøgelsestidspunktet særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for det driftsorienterede tilsyn med børn og unge. I to ud af tre kommuner har kommunalbestyrelsen godkendt de særlige retningslinjer for tilsyn, *jf. tabel 2.1*.

91 procent af de 85 kommuner har eller planlægger særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn, svarende til at 85 procent allerede har og yderligere seks procent af kommunerne planlægger særlige retningslinjer, *jf. tabel 2.1*.

¹ Servicelovens § 66, nr. 3-5. Det vil sige egne værelser, kollegier, kollegielignende opholdssteder, opholdssteder for børn og unge samt døgninstitutioner (døgninstitutioner mv.)

Tabel 2.1 Kommuner med særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn. 2008 og planlagt

	Antal kommuner	Procent
Ja, med godkendelse af kommunalbestyrelsen	56	66
Ja, uden godkendelse af kommunalbestyrelsen	16	19
Ja, i alt	72	85
Nej, men der er planlagt retningslinjer	5	6
Nej, og der er ikke planlagt retningslinjer	8	9
Nej, i alt	13	15
Total	85	100

Anm.: Tabellen omfatter de 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

Forskelle i særlige retningslinjer for kommunale, selvejende og øvrige private tilbud

Det er op til kommunalbestyrelsen at tage stilling til, hvordan det driftsorienterede tilsyn skal planlægges og udføres. I 30 ud af de 72 kommuner, der har oplyst om særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn, adskiller retningslinjerne sig for henholdsvis kommunale og selvejende og øvrige private anbringelsessteder.

Kommunernes tilsyn udøves i nogle tilfælde forskelligt afhængig af om tilbuddene drives af kommunen, er selvejende eller drives privat i øvrigt. Forskelle i tilsynet kan for eksempel være hyppigheden af tilsynet eller indholdet af tilsynet, *jf. tabel 2.2*.

Tabel 2.2 Kommuner, hvor der er forskel på særlige retningslinjer afhængig af ejerforhold. 2008

	Antal kommuner			Procent		
	Ja	Nej	I alt	Ja	Nej	I alt
Kommuner, hvor der er forskel på retningslinjerne	30	42	72	42	58	100

Anm.: Tabellen omfatter de 72 kommuner, der har oplyst, at de har særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn.

I ti ud af de 30 kommuner anvendes forskellige aktører ved tilsynet i henholdsvis kommunale, selvejende og øvrige private anbringelsessteder. Det kan enten være i form af entreprenøraftaler i forhold til de private, eller om at bytte tilsyn med andre kommuner i forhold til de kommunale tilbud. Endvidere kan tilsynet organisatorisk være placeret i forskellige afdelinger i kommunen, med deraf følgende forskelle i retningslinjerne.

I otte ud af de 30 kommuner var der forskel på hyppigheden af driftsorienterede tilsynsbesøg, da der hyppigere blev udført tilsyn med private og selvejende anbringelsessteder end med kommunale anbringelsessteder.

I andre otte kommuner adskiller indholdet af tilsynet sig ved mere detaljerede retningslinjer for selvejende og øvrige private end for de kommunale tilbud.

2.1.2 Områder der indgår i det driftsorienterede tilsyn

84 ud af de 85 kommuner har oplyst hvilke områder, der indgår i deres driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder med børn og unge. Herunder også de kommuner, som ikke har særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn.

Kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere af en række givne områder. I så godt som alle kommuner indgår den pædagogiske indsats, det fysiske tilbud, magtanvendelse og arbejdet med handleplaner i det driftsorienterede tilsyn, *jf. tabel 2.3.*

Tablet 2.3 Områder i kommunernes driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge. 2008

	Antal kommuner	Procent
Fysiske tilbud	83	98
Pædagogisk indsats	83	98
Magtanvendelse	82	96
Personalesammensætning	80	94
Økonomi	76	89
Anvendelse af handleplaner	75	88
Uddannelse og supervision af øvrigt personale	73	86
Belægningsgrad	72	85
Brugerindflydelse, samarbejde med pårørende	71	84
Uddannelse og supervision af ledere	68	80
Forretningsgange	67	79
Omsorgspligt	66	78
Hygiejne	61	72
Kostforhold	57	67
Mediceringivning	56	66
Lægefaglige undersøgelser	16	19
Andre områder	34	40
Uoplyst	3	4

Anm.: 1) Tabellen omfatter de 84 af de 85 svarkommuner, som har oplyst om hvilke områder, der indgår i driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge.

2) Procenter summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Personalesammensætningen er også højt prioriteret, når kommunerne udfører driftsorienteret tilsyn. I mere end 90 procent af kommunerne indgår omfanget af vikarer og eventuelt hvilken type af uddannelse, der skal indgå i personalegruppen. Mens uddannelse og supervision af øvrigt personale og uddannelse og supervision af ledere indgår i det driftsorienterede tilsyn i fire ud af fem kommuner.

På børne- og ungeområdet har der i flere år været fokus på økonomi. Undersøgelsen viser da også, at økonomi indgår i ni ud af ti kommunernes tilsyn.

Få kommuner oplyser, at lægefaglige undersøgelser indgår i kommunens driftsorienterede tilsyn. Det er ikke ensbetydende med, at der ikke udføres lægefagligt tilsyn. For dels er børn og unge dækket af egen praktiserende læge, og dels fører sundhedsstyrelsen tilsyn med den sundhedsfaglige virksomhed. Dette tilsyn udføres af personer inden for sundhedsvæsenet, som ligger uden for denne undersøgelse.

34 kommuner har oplyst om andre områder:

- Udviklingsprojekter og - områder, værdier, målsætninger og fremtidsvisioner
- Generelle rammer for arbejdets udførelse, herunder arbejdsmiljø, personalepolitikker, sygefravær
- Påbud og henstillinger fra andre tilsyn, som for eksempel beredskabsplaner, arbejdstilsyn og fødevarekontrol
- Samarbejde internt og eksternt, for eksempel med skole
- Fritidsaktiviteter, motion og sundhed
- Klagesager
- Omgangstone og -form
- Seksualitet
- Alkoholproblemer
- Brugsammensætning, og brugere med anden etnisk baggrund

Redskaber som anvendes som led i driftsorienterede tilsyn

Udover spørgsmålet om hvilke områder der indgår i det driftsorienterede tilsyn, så er kommunerne spurgt om redskaberne Tilbudsportalen, virksomhedsplaner, ressourcestyring og serviceinformation indgår som led i kommunens driftsorienterede tilsyn.

Det hyppigst anvendte redskab, som anvendes som led i det driftsorienterede tilsyn, er Tilbudsportalen. 87 procent af de 85 svarkommuner anvender Tilbudsportalen i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn. Det kan ses som udtryk for at kommunerne ved anbringelse har en grundig undersøgelse for at finde det rette tilbud og derfor også gerne ved tilsynet vil sikre, at det valgte tilbud lever op til de oplysninger, der ligger i tilbudsportalen, *jf. tabel 2.4.*

Tabel 2.4 Redskaber, der anvendes som led i det driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal kommuner	Procent
Registreringerne i Tilbudsportalen	74	87
Virksomhedsplaner eller årsplaner for tilbuddet	57	67
Ressourcestyring	37	44
Serviceinformation	25	29
Uoplyst	1	1

Anm.:1) Tabellen omfatter de 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn
2) Procenter summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

To tredjedele af kommunerne har anvendt virksomhedsplaner eller årsplaner for anbringelsessteder som led i det driftsorienterede tilsyn. Det færre antal af kommuner, der anvender virksomhedsplaner, kan blandt skyldes, at anbringelsessteder for børn og unge kan være mindre ikke-institutionstilbud, som derfor ikke udarbejder virksomhedsplaner. Under halvdelen af kommunerne har anvendt ressourcestyring som et tjek på, om eksempelvis tilbuddets normering er afstemt i forhold til børnegruppens behov. Mens serviceinformation om kommunens mål for børne- og ungeområdet indgår i mindre end en tredjedel af kommunernes tilsyn,

2.1.3 Anmeldte og uanmeldte driftsorienteret tilsyn pr. anbringelsessted

De oplyste antal tilsynsbesøg - både de gennemførte i 2007 og de planlagte - er et gennemsnit for alle kommunens anbringelsessteder, der er omfattet af undersøgelsen. Et sådant gennemsnit kan dække over, at nogle har haft flere tilsyn og andre måske ingen tilsyn i løbet af året. Endvidere kan det betyde, at antallet af årlige tilsyn i gennemsnit kan være mindre end et pr. anbringelsessted.

Der er i undersøgelsen spurgt særskilt til anmeldte og uanmeldte tilsyn. Tilsynene behandles både hver for sig, men også samlet for at få et billede af kommunernes samlede driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge.

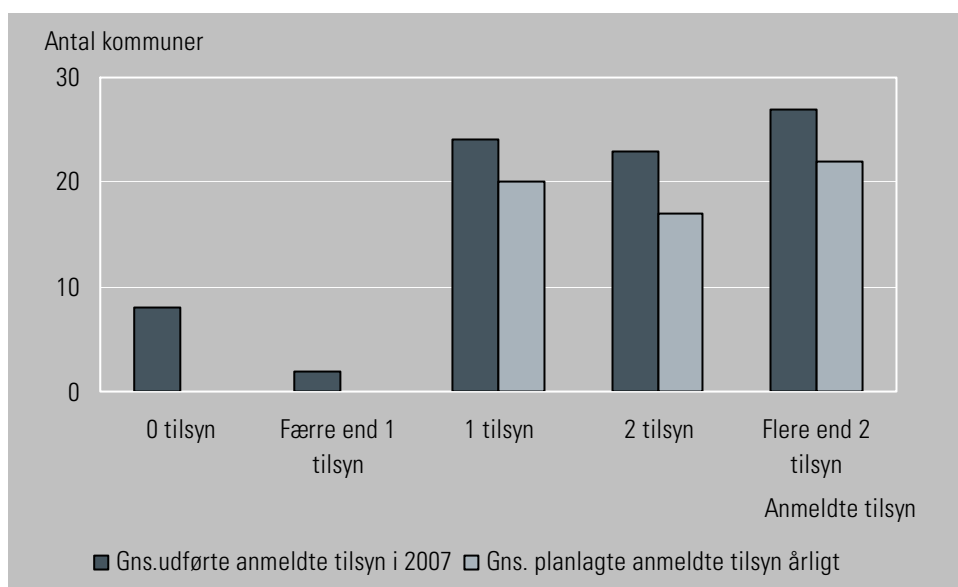
Antallet af udførte anmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted i 2007

I 2007 udførte 77 kommuner af de 85 kommuner anmeldte driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge, mens de resterende 8 kommuner oplyste, at de ikke havde udført anmeldte driftsorienterede tilsyn, *jf. figur 2.1*.

Det er op til kommunalbestyrelsen at tage stilling til, hvordan det driftsorienterede tilsyn skal planlægges og udføres. I 2007 var der 8 kommuner, som ikke udøvede tilsyn ved at udføre anmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg på de enkelte anbringelsessteder for børn og unge.

72 kommuner ud af de 85 kommuner har besvaret spørgsmålet om, hvor hyppigt de planlægger at udføre anmeldte driftsorienterede tilsyn fremover. Alle 72 kommuner planlægger gennemsnitligt mindst ét anmeldt tilsyn pr. anbringelsessted, *jf. figur 2.1*.

Figur 2.1 Gennemsnitligt antal - udførte i 2007 og planlagte årligt - anmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted

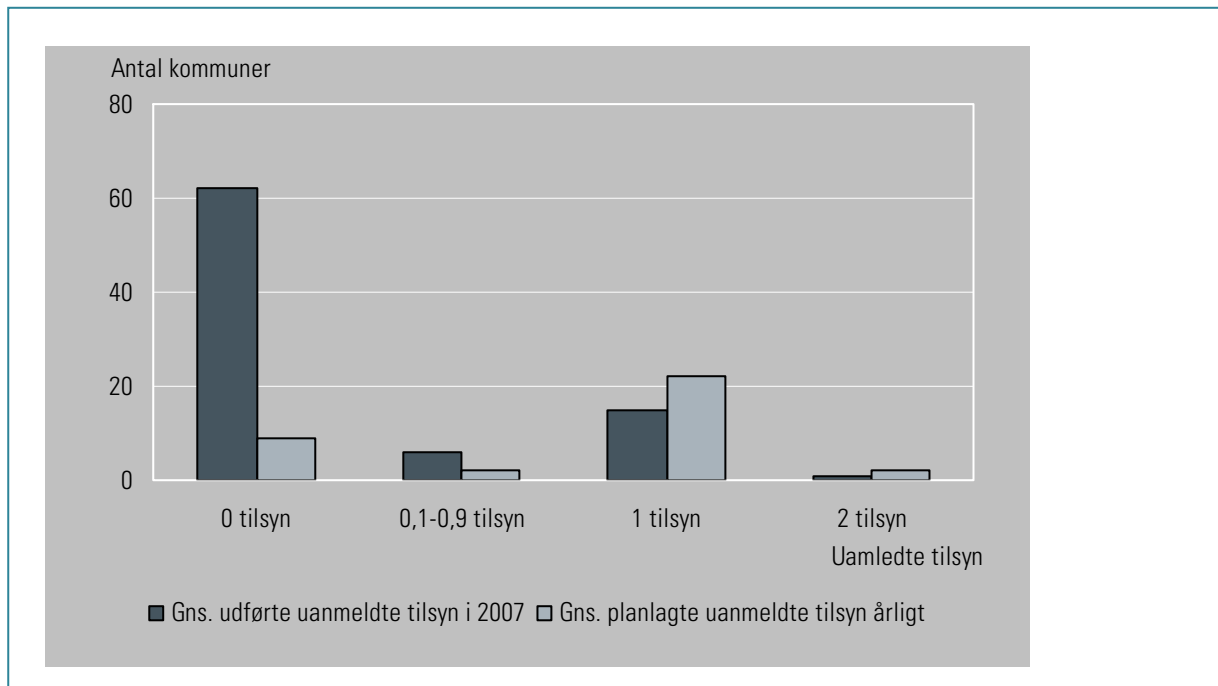
Anm.:1) Gennemsnitligt antal anmeldte tilsynsbesøg omfatter alle 85 kommuner, mens gennemsnitligt antal planlagte tilsynsbesøg omfatter de 72 kommuner, der har oplyst om hyppigheden af planlagte anmeldte tilsynsbesøg fremover. 2) Kommunerne har oplyst det gennemsnitlige antal tilsynsbesøg pr. anbringelsessted i kommunen, hvorfor antallet af årlige tilsynsbesøg for det enkelte anbringelsessted i gennemsnit kan være mindre end ét.

Antallet af uanmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg pr. anbringelsessted i 2007

I 2007 havde 62 ud af de 85 kommuner ikke udført driftsorienteret tilsyn i form af uanmeldte tilsyn. 17 kommuner havde i gennemsnit udført mindst et uanmeldt tilsyn pr. anbringelsessted. De resterende 6 kommuner havde i 2007 i gennemsnit udført mindre end et uanmeldt tilsyn pr. anbringelsessted, *jf. figur 2.2*.

36 ud af de 85 kommuner har oplyst om hyppigheden af planlagte uanmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted, heraf oplyser ni kommuner, at hyppigheden af tilsyn er nul. 58 procent af 36 kommuner planlægger ét uanmeldt tilsyn, *jf. figur 2.2*.

Figur 2.2 Gennemsnitligt antal - udførte i 2007 og planlagte årligt - uanmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted

Anm.:1) Gennemsnitligt antal uanmeldte tilsynsbesøg omfatter alle 85 kommuner, mens gennemsnitligt antal planlagte tilsynsbesøg omfatter de 36 kommuner, der har oplyst om hyppigheden af planlagte uanmeldte tilsynsbesøg fremover.
2) Kommunerne har oplyst det gennemsnitlige antal tilsynsbesøg for alle anbringelsessteder i kommunen, hvorfor antallet af årlige tilsynsbesøg for det enkelte anbringelsessted i gennemsnit kan være mindre end ét..

Sammenhæng mellem planlagte anmeldte og uanmeldte driftsorienterede tilsyn årligt pr. anbringelsessted
Det er undersøgt, om der er sammenhæng mellem hyppighed af planlagte anmeldte og uanmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted. Det vil sige om en kommune med stor hyppighed af anmeldte driftsorienterede tilsyn sædvanligvis også vil have en stor hyppighed af uanmeldte tilsyn. Det synes dog ikke at være tilfældet.

I alt 49 kommuner af de 85 kommuner har oplyst om, at de planlægger hyppigheden af såvel anmeldte som uanmeldte driftsorienterede tilsyn. Heraf er der alene en kommune, der planlægger mange både anmeldte og uanmeldte tilsyn årligt pr. anbringelsessted. Og ligeledes er der en kommune, der planlægger få både anmeldte og uanmeldte tilsyn årligt pr. anbringelsessted.

Det typiske er, at kommunerne årligt planlægger et eller flere anmeldte tilsyn kombineret med, at der planlægges et eller færre uanmeldte tilsyn i gennemsnit pr. anbringelsessted. I alt

28 kommuner (15 kommuner og 13 kommuner) ud af de 49 kommuner havde planlagt på denne måde, *jf. tabel 2.5*.

Tabel 2.5 Antal kommuner, der planlægger både anmeldte og uanmeldte driftsorienterede tilsyn

Uanmeldte tilsyn				
Anmeldte tilsyn	0 og færre end 1 tilsyn	1 tilsyn	Flere end 1 tilsyn	I alt
0 og færre end 1 tilsyn	1	3	0	4
1 tilsyn	9	5	2	16
Flere end 1 tilsyn	15	13	1	29
I alt	25	21	4	49

2.2 Retningslinjer for opfølgning på det driftsorienterede tilsyn

68 ud af de 85 kommuner har særlige retningslinjer for opfølgning på det driftsorienterede tilsynsbesøg og yderligere 5 kommuner planlægger særlige retningslinjer. Det svarer til, at særlige retningslinjer og fremover vil det være 86 procent af kommunerne planlægger eller allerede har særlige retningslinjer for opfølgning af tilsynet, *jf. tabel 2.6*.

Tabel 2.6 Særlige retningslinjer for opfølgning af det driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal kommuner	Procent
Ja, med godkendelse af kommunalbestyrelsen	51	60
Ja, uden godkendelse af kommunalbestyrelsen	17	20
Ja, i alt	68	80
Nej, men der er planlagt retningslinjer	5	6
Nej, og der er ikke planlagt retningslinjer	15	18
Nej, i alt	20	24
Uoplyst	2	2
Total	85	100

Anm.: Tabellen omfatter de 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

I 51 kommuner ud af de 85 kommuner har kommunalbestyrelsen godkendt de særlige retningslinjer, mens der i 17 kommuner således er tale om administrative retningslinjer.

48 af de 51 kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har godkendt de særlige retningslinjer, har yderligere fastsat retningslinjer for tilbagemelding til kommunalbestyrelsen om opfølgningen i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn.

Hyppighed for opfølgning på det driftsorienterede tilsyn

Uafhængigt af om kommunerne har særlige retningslinjer for opfølgningen, så har 81 af de 85 deltagende kommuner oplyst om hyppigheden af opfølgning på det driftsorienterede

tilsyn. Opfølgningen på det driftsorienterede tilsyn sker i 36 kommuner løbende. 30 kommuner har faste intervaller for opfølgningen for eksempel halvårligt eller efter hvert tilsynsbesøg. 15 kommuner kombinerer de to former for opfølgning efter behov. Det kan ske ved at kombinere en politisk fastlagt hyppighed af opfølgningen på tilsynet med en opfølgning efter behov. Det sker for eksempel, når der er bemærkninger i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn, klager eller andre forhold, der giver anledning til, at der løbende følges op, *jf. tabel 2.7.*

Tabel 2.7 Hvor hyppigt følges der op på det driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal kommuner	Procent
Opfølgning sker løbende	36	42
Opfølgning sker med faste intervaller	30	35
Både faste intervaller og løbende opfølgning	15	18
Uoplyst	4	5
I alt	85	100

Anm.: Tabellen omfatter de 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

Hvorledes følges der op på det driftsorienterede tilsyn

Opfølgning på det driftsorienterede tilsyn med afsæt i en skriftlig redegørelse om resultatet af det oprindelige tilsyn sker i 72 procent af de 85 kommuner, *jf. tabel 2.8.*

Tabel 2.8 Hvorledes følges der op på det driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal kommuner	Procent
Skriftlig redegørelse om oprindeligt tilsyn	61	72
Udfærdigelse af rapport	54	64
Ekstra tilsynsbesøg på døgninstitutionen	38	45
Opfølgning ved ekstern konsulent	16	19
Opfølgning på anden vis	14	16
Uoplyst	5	6

Anm.: Tabellen omfatter de 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn
2) Procenter summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Men kommunerne følger ofte op på flere forskellig vis. I 49 af de 61 kommuner, som har oplyst om, at opfølgningen sker med udgangspunkt i en skriftlig redegørelse, følges der også op med udfærdigelse af rapport, et ekstra tilsyn eller ved ekstern konsulent.

14 kommuner har oplyst, at opfølgningen sker på anden vis/også på anden vis.

- I halvdelen af de 14 kommuner indgår en kontakt/dialog med lederen/ledelsen og eventuelt også med det øvrige personale, enten i form af en gennemgang af tilsynsrapporten, aftaler om opfølgning eller som lederudviklingssamtaler. I andre

kommuner lægges vægt på et generelt udviklingsarbejde. En enkelt kommune indkalder til samlede opfølgingsmøder med ledere og personale for sammenlignelige institutioner.

En kommune har beskrevet proceduren for opfølgningen:

”Fælles drøftelser i hele forstandergruppen, når/hvis der er behov for erfaringsudveksling eller for at sætte fokus på udvikling af et særligt område. Der afholdes fælles forstandermøde hver 14. dag, hvor opfølgning, udvikling, kvalificering og implementering af nye tiltag mv. er på dagsordenen.”

- Tre kommuner henviser til, at opfølgningen afhænger af den problematik, der følges op på. I alvorlige tilfælde følges op med udarbejdelse af handleplan, der skal godkendes af tilsynsmyndigheden, ellers følges op med uanmeldt tilsynsbesøg.
- I to kommuner er det anbringelsesstedet, der selv udarbejder en handleplan og redegør for, hvordan de vil arbejde med de anvisninger, henstillinger eller påbud, som tilsynet har givet anledning til.
- Endelig nævner to kommuner mere uformelle former for opfølgning med gensidig løbende kontakt mellem forvaltning og anbringelsessted om konkrete hændelser.

2.3 Særlige retningslinjer for behandling af klager

I forhold til de øvrige tre undersøgte områder om særlige retningslinjer for tilsyn, opfølgning af tilsyn og magtanvendelse er der relativt få kommuner, som har fastsat særlige retningslinjer for kommunens behandling af klager. I alt 30 ud af 85 kommuner havde i 2008 særlige retningslinjer for behandling af klager. Yderligere otte kommuner planlægger særlige retningslinjer, *jf. tabel 2.9*.

Tabel 2.9 Særlige retningslinjer for behandling af klager. 2008 og planlagt

	Antal kommuner	Procent
Ja, med godkendelse af kommunalbestyrelsen	17	20
Ja, uden godkendelse af kommunalbestyrelsen	13	15
Ja, i alt	30	35
Nej, men der er planlagt retningslinjer	8	9
Nej, og der er ikke planlagt retningslinjer	43	51
Nej, i alt	51	60
Uoplyst	4	5
Total	85	100

Anm. Tabellen omfatter alle 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

Målgrupper for klagevejledningen

I 19 af de 30 kommuner, som har særlige retningslinjer for behandling af klager, indeholder retningslinjerne en klagevejledning. Den retter sig hyppigst mod de anbragte børn og unge, deres pårørende og forældremyndighedsindehaver. Og i mindre omfang mod medarbejdere, som enten selv klager, eller som modtager klager, *jf. tabel 2.10*.

Tabel 2.10 Målgrupper for klagevejledning. 2008

	Antal kommuner	Procent
Anbragte børn og unge der klager	16	85
Forældremyndighedsindehaver som klager	16	85
Forvaltningen som modtager klager	16	85
Pårørende som klager	15	79
Medarbejdere der modtager klager	11	58
Medarbejdere som klager	8	42
Andre målgrupper	4	21

Anm. 1) Tabellen omfatter de 19 kommuner, som har oplyst om, at de har en klagevejledning.

2) Procenter summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Fire kommuner har oplyst om andre målgrupper:

- at de har en borgerrådgiver, som modtager alle klager og viderebefordrer dem til de berørte. Ordningen omfatter hele det sociale område.
- at de tilsynsførende konsulenter interviewer klageren, hvorefter den berørte institution kontaktes med anmodning om skriftlig redegørelse for sagen.

Kommuner som har yderligere procedurer for klagebehandling

I alt 30 ud af de 85 kommuner har særlige retningslinjer for yderligere klageprocedurer. I 14 kommuner for, hvordan kommunalbestyrelsen bliver gjort bekendt med klager indgivet til de enkelte anbringelsessteder, og i 12 kommuner om instrukser for opfølgning, *jf. tabel 2.11*.

Tabel 2.11 Særlige retningslinjer for behandling af klager og andre procedurer for behandling af klager. 2008

	Særlige retningslinjer for yderligere klageprocedure		Procedurer for, hvordan kommunalbestyrelsen bliver bekendt med klager		Kommunalbestyrelser, der givet instrukser til opfølgning af klager	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	30	35	14	47	12	40
Nej	55	65	14	47	16	54
Uoplyst	.	.	2	6	2	6
I alt	85	100	30	100	30	100

Anm.: Tabellen omfatter alle 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

Særlige instrukser opfølgning af klager

De 12 ud af de 30 kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har instrukser om opfølgning af klager, er blevet bedt om at præcisere hvilke instrukser, der er fastsat.

I ni ud af de tolv kommuner har kommunalbestyrelsen fastsat, at den enkelte boform skal orientere kommunen fra sag til sag om opfølgningen på en konkret klage.

I syv kommuner følges der op ved efterfølgende besøg, om der er sket opfølgning på klager. I en enkelt kommune indgår det i instruksen, at der udover orienteringen fra sag til sag skal kommunalbestyrelsen orienteres med faste intervaller. Brugen af flere typer af instrukser skyldes for eksempel, at kommunen handler forskelligt afhængig af klagens indhold og alvor, *jf. tabel 2.12.*

Tabel 2.12 Instrukser fastsat af kommunalbestyrelser for opfølgning af klager. 2008

	Antal kommuner	Procent
Orientering fra sag til sag	9	75
Opfølgning ved næste besøg	7	58
Orientering af kommunen med fast interval	1	8
Andet	5	42

Anm.:1) Tabellen omfatter de 12 kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har fastsat instrukser for opfølgningen klager.
2) Procenter summer ikke til 100, da kommunerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Fem kommuner har bemærkninger i kategorien andet. En kommune oplyser om samarbejde med nabokommunerne om en tværkommunal tilsynsafdeling for anbragte børn og unge. Mens en anden angiver, at klager er en del af det tværkommunale samarbejde

2.4 Særlige retningslinjer for behandling af indberetning om magtanvendelse

72 ud af de 85 kommuner, svarende til 75 procent, har særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige selvbestemmelsesret over for børn og unge anbragt på de anbringelsessteder. I knap halvdelen af kommunerne har kommunalbestyrelsen godkendt de særlige retningslinjer.

Yderligere otte procent af kommunerne planlægger særlige retningslinjer fremover, svarende til 93 procent af kommunerne fremover har særlige retningslinjer for magtanvendelse. *jf. tabel 2.13.*

Tabel 2.13 Særlige retningslinjer for behandling af indberetning af magtanvendelse. 2008 og planlagt

	Antal	Procent
Ja, med godkendelse af kommunalbestyrelsen	39	46
Ja, uden godkendelse af kommunalbestyrelsen	33	39
Ja, i alt	72	85
Nej, men der er planlagt retningslinjer	7	8
Nej, og der er ikke planlagt retningslinjer	6	7
Nej, i alt	13	15
Total	85	100

Anm.: Tabellen omfatter alle 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

Kommuner der udarbejder en årlig beretning om magtanvendelse

47 ud af de 85 kommuner udarbejder en årlig beretning om magtanvendelse over for anbragte børn og unge på anbringelsessteder. I 43 ud af 47 kommuner forelægges den årlige beretning for kommunalbestyrelsen, *jf. tabel 2.14*.

Tabel 2.14 Kommuner, der udarbejder og anvender en årlig beretning om magtanvendelse. 2008

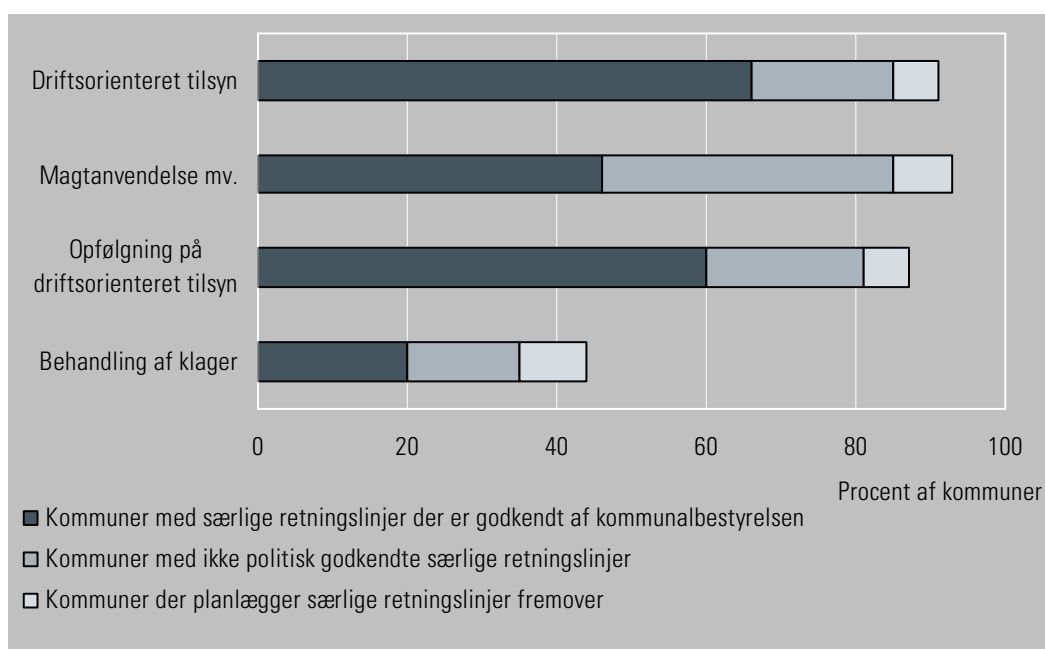
	Der udarbejdes en årlig beretning		Beretning forelægges kommunalbestyrelsen	
	Antal kommuner	Procent	Antal kommuner	Procent
Ja	47	55	43	91
Nej	39	45	4	9
I alt	85	100	47	100

Anm.: Tabellen omfatter alle 85 kommuner, der indgår i undersøgelsens grundlag om det driftsorienterede tilsyn.

2.5 Særlige retningslinjer for henholdsvis tilsyn, opfølgning, behandling af klager samt magtanvendelse

Selv om det ikke er et lovkrav, så er det undersøgt om kommunerne på undersøgelsestidspunktet, efterår 2008, allerede har eller planlægger særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn og tilgrænsende områder, herunder om retningslinjerne er politisk godkendte.

Undersøgelsen viser et billede af kommunernes tilsyn og tilgrænsende områder, hvor godt 80 procent af de 85 deltagende kommuner har særlige retningslinjer for henholdsvis det driftsorienterede tilsyn, opfølgning på tilsyn, magtanvendelse, mens en tredjedel af kommunerne har særlige retningslinjer for klager. Herudover planlægger mellem seks og ni procent af de 85 kommuner særlige retningslinjer, *jf. figur 2.3*.

Figur 2.3. Særlige retningslinjer, politisk godkendte og planlagte på de fire undersøgte område. 2008

Kommunalbestyrelserne har i varierende omfang godkendt de særlige retningslinjer på de undersøgte områder. I to tredjedele af de 85 kommuner er de særlige retningslinjer for henholdsvis det driftsorienterede tilsyn og for den efterfølgende opfølgning af tilsynet godkendt. Mens under halvdelen af kommunerne har politisk godkendte retningslinjer for magtanvendelse og hver femte kommune for klagebehandling.

Andel af kommuner med særlige retningslinjer for de undersøgte områder

På undersøgelsestidspunktet har 81 af de 85 kommuner særlige retningslinjer for mindst et af de fire undersøgte områder. Hyppigst er der retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn, opfølgning på tilsyn, magtanvendelse og i mindre omfang for klagebehandling. Lidt færre kommuner har godkendte retningslinjer. I 62 af de 85 kommuner har kommunalbestyrelsen godkendt retningslinjerne på mindst et område.

Fire kommuner i undersøgelsen har ikke særlige retningslinjer på de undersøgte områder og tilsvarende har kommunalbestyrelsen i 23 kommuner ikke godkendt de særlige retningslinjer for de undersøgte områder overhovedet, *jf. tabel 2.15*.

Table 2.15 Områder med særlige retningslinjer og områder med godkendte særlige retningslinjer. 2008

	Med særlige retningslinjer		Med godkendte særlige retningslinjer	
	Antal Kommuner	Procent Kumuleret	Antal kommunalbestyrelser	Procent kumuleret
4 områder	26	31	13	15
3 områder	37	75	21	40
2 områder	10	87	20	64
1 område	8	96	8	73
0 områder	4	100	23	100
I alt	85	100	85	100

3 Regioners tilsyn med drift

3.1 Det driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder og tilgrænsende områder

Spørgeskemaet om regionernes driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for børn og unge og tilgrænsende områder er stort set enslydende med skemaet til kommunerne, som er blevet behandlet i det foregående kapitel. De fem regioner har besvaret spørgeskemaet, og grundlaget for dette kapitel er således alle regioner.

I behandlingen af driftsorienterede tilsyn vil der i lighed med det kommunale område også blive inddraget tilgrænsende områder om opfølgning af tilsynet, klagebehandling og magtanvendelse. For at afdække regionernes bevågenhed på tilsyn og tilgrænsende områder, er der på alle fire undersøgte områder fokus på, om de har eller planlægger særlige retningslinjer, herunder om de er godkendt af regionsrådet. Desuden omfatter undersøgelsen omfanget af regioners - både de i 2007 udførte og de planlagte - driftsorienterede tilsyn.

Regionsrådet har pligt til at føre tilsyn med egne tilbud. Regionsrådets tilsynsforpligtelse fremgår af servicelovens § 5, stk. 7.

Stk. 7. Regionsrådet skal føre tilsyn med tilbud omfattende af stk. 1, 3 og 6. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af tilbuddet, herunder om tilsyn. Regionsrådet behandler indberetninger om magtanvendelse, jf. § 123, stk. 3, og § 136, stk. 1..

3.1.1 Regioner med særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn

Alle fem regioner har særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for det driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder til børn og unge, ligesom regionsrådene i alle fem regioner har godkendt retningslinjerne, *jf. tabel 3.1.*

Table 3.1 Regioner med særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal regioner	Procent
Ja, med godkendelse af regionsrådet	5	100
I alt	5	100

Alle regioner oplyser ligeledes, at der ikke er forskel på de særlige retningslinjer for henholdsvis regionale, selvejende og øvrige private tilbud.

3.1.2 Områder der indgår i regionernes driftsorienterede tilsyn

På undersøgelsestidspunktet indgår mange væsentlige områder i samtlige regionernes driftsorienterede tilsyn, det drejer sig for eksempel om den pædagogiske indsats, brugerindflydelse og uddannelse og supervision af personale. Mens hygiejne, kostforhold, og magtanvendelse indgår i fire ud af fem regioners driftsorienterede, så indgår omsorgspligt, uddannelse og supervision af ledere i tre ud af fem regioner, *jf. tabel 3.2*.

Table 3.2 Områder, der indgår i regionernes driftsorienterede tilsyn for anbringelsessteder for børn unge. 2008

	Antal regioner	Procent
Anvendelse af handleplaner	5	100
Belægningsgrad	5	100
Brugerindflydelse samarbejde med pårørende	5	100
Forretningsgange	5	100
Fysiske tilbud	5	100
Magtanvendelse	5	100
Mediceringivning	5	100
Personale sammensætning	5	100
Pædagogisk indsats	5	100
Uddannelse og supervision af øvrigt personale	5	100
Økonomi	5	100
Hygiejne	4	80
Kostforhold	4	80
Omsorgspligt	3	60
Uddannelse og supervision af ledere	3	60
Lægefaglige undersøgelser	0	0
Andre områder	4	80

Anm: Procenter summer ikke til 100, da regionerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Herudover indgår lægefaglige undersøgelser ikke i regionernes tilsyn. Det er ikke ensbetydende med manglende lægefagligt tilsyn, da dette dels dækkes af praktiserende læge i forhold til det enkelte barn eller ung og dels af den sundhedsfaglige virksomhed, som varetages af Sundhedsstyrelsen.

Fire regioner har oplyst, at andre områder indgår i det driftsorienterede tilsyn:

- Arbejdsmiljø, herunder sygefravær og personalepolitik
- Brand og beredskabsplaner, arbejdstilsyn og fødevarekontrol
- Kvalitetssikring og udvikling
- Samarbejde intern og eksternt samt udvikling af tilbuddene
- Klagesager
- Administration af beboernes økonomi
- Misbrugsproblemer
- Seksualitet
- Fritidsaktiviteter
- Undervisning og beskæftigelse.

Serviceinformation som et redskab i det driftsorienterede tilsyn

Alle fem regioner anvender serviceinformation, som et redskab i det driftsorienterede tilsyn. Udover serviceinformation har fire regioner oplyst, at de anvender henholdsvis virksomhedsplaner eller årsplaner for tilbuddet, registreringer i tilbudsportalen og ressourcestyring, som led i det driftsorienterede tilsyn, *jf. tabel 3.3.*

Tabel 3.3 Redskaber der anvendes som led i regionernes driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal regioner	Procent
Serviceinformation	5	100
Virksomhedsplaner eller årsplaner for tilbuddet	4	80
Registreringerne i Tilbudsportalen	4	80
Ressourcestyring	4	80

Anm. Procenter summer ikke til 100, da regionerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

3.1.3 Antallet af udførte og planlagte anmeldte og uanmeldte driftsorienterede tilsyn

De oplyste antal tilsynsbesøg - både de gennemførte i 2007 og de planlagte - er et gennemsnit for alle anbringelsessteder, der er omfattet af undersøgelsen, i kommunen. Et sådant gennemsnit kan dække over, at nogle har haft flere tilsyn og andre måske ingen tilsyn i løbet af året. Endvidere kan det betyde, at antallet af årlige tilsyn i gennemsnit kan være mindre end et pr. anbringelsessted.

Der er spurgt særskilt til anmeldte og uanmeldte driftsorienterede tilsyn. De behandles både hver for sig, men også sammen for at få et billede af kommunernes samlede driftsorienterede tilsyn med anbringelsesstederne.

Antallet af anmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted i 2007

I 2007 havde regionerne meget forskellig praksis med hensyn til antallet af gennemsnitlige anmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg pr. anbringelsessted. De udførte i gennemsnit mellem 0,5 og 3 tilsynsbesøg pr. anbringelsessted i 2007, men alle regioner planlægger i gennemsnit mindst ét anmeldt tilsynsbesøg pr. anbringelsessted, *jf. tabel 3.4*.

Tabel 3.4 Gennemsnitligt antal - udførte i 2007 og planlagte - anmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted

	Antal regioner	
	Gennemsnitligt antal gennemførte tilsyn i 2007	Gennemsnitligt antal planlagte tilsyn fremover
0,5 tilsyn	1	0
0,6 tilsyn	1	0
1 tilsyn	1	3
2 tilsyn	1	1
3 tilsyn	1	1

Anm.: Regionerne har oplyst det gennemsnitlige antal besøg for alle anbringelsessteder i kommunen, hvorfor antal årlige besøg i gennemsnit for de enkelte tilbud kan være mindre end ét.

Antallet af uanmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted i 2007

I 2007 udførte tre regioner i gennemsnit et uanmeldt tilsynsbesøg pr. anbringelsessted. En region gennemførte ikke uanmeldte tilsynsbesøg og en region i gennemsnit 0,1 tilsyn pr. anbringelsessted. Fremover planlægger alle fem regioner mindst et uanmeldt tilsyn pr. anbringelsessted, *jf. tabel 3.5*.

Tabel 3.5 Gennemsnitligt antal - udførte i 2007 og planlagte - uanmeldte driftsorienterede tilsyn pr. anbringelsessted

	Antal regioner	
	Gennemsnitligt antal gennemførte tilsyn i 2007	Gennemsnitligt antal planlagte tilsyn fremover
0 tilsyn	1	0
0,1 tilsyn	1	0
1 tilsyn	1	4
2 tilsyn	2	1

Anm.: Regionerne har oplyst det gennemsnitlige antal besøg for alle anbringelsessteder i kommunen, hvorfor antal årlige besøg i gennemsnit for de enkelte tilbud kan være mindre end ét.

Sammenhængen mellem antallet af årligt anmeldte og uanmeldte driftsorienteret tilsyn pr. anbringelsessted. Alle fem regioner udførte i 2007 både anmeldte og uanmeldte tilsyn, men det var kun tre regioner, der i gennemsnit gennemførte mindst ét anmeldt driftsorienteret pr. anbringelsessted. Og ligeledes var det tre regioner, der i gennemsnit gennemførte mindst ét uanmeldt tilsyn pr. anbringelsessted.

Alle fem regioner planlægger henholdsvis mindst et årligt anmeldt og ét uanmeldt driftsorienteret tilsyn i gennemsnit pr. anbringelsessted.

3.2 Særlige retningslinjer for opfølgning på tilsyn

Alle fem regioner har vedtaget særlige retningslinjer for procedurer og /eller rutiner for opfølgning af det driftsorienterede tilsyn, ligesom regionsrådene i alle fem regioner har godkendt retningslinjerne til brug for opfølgningen, *jf. tabel 3.6.*

Tabel 3.6 Særlige retningslinjer for opfølgning af det driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal regioner	Procent
Ja, med godkendelse af regionsrådet	5	100
I alt	5	100

I de tilfælde, hvor der var opfølgning på det driftsorienterede tilsyn, blev der i alle tilfælde meldt tilbage til regionsrådene om resultatet.

Hyppighed af opfølgning på tilsyn

I 2008 sker der løbende opfølgning på det driftsorienterede tilsyn i fire regioner. I den femte region sker opfølgningen både løbende og med faste intervaller. I alle fem regioner tager opfølgningen udgangspunkt i en skriftlig redegørelse om det oprindelige tilsynsbesøg. I varierende omfang følges op med rapport og/eller et ekstra tilsynsbesøg, men ingen regioner anvender ekstern konsulent i forbindelse med opfølgningen, *jf. tabel 3.7.*

Tabel 3.7 Hvorledes følges der op på regionernes driftsorienterede tilsyn. 2008

	Antal regioner	Procent
Skriftlig redegørelse	5	100
Udfærdigelse af rapport	3	60
Ekstra tilsyn	2	40
Opfølgning ved ekstern konsulent	0	0

Anm. Procenter summer ikke til 100, da regionerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

En region har oplyst om samspillet:

”Opfølgningen på et tilsynsbesøg afhænger af hvilke punkter, der fremhæves i tilsynsrapporten. Nogle områder kræver et ekstra tilsynsbesøg, mens andre vil involvere en ekstern konsulent og i andre tilfælde kan det være sektorledelsen, der følger op på det driftsorienterede tilsyn.”

3.3 Særlige retningslinjer for klagebehandling

Alle regioner har på undersøgelsestidspunktet fastsat særlige retningslinjer for procedurer og/eller retningslinjer behandling af klager (faktisk forvaltningsvirksomhed)¹.

Retningslinjerne er i to regioner godkendt af regionsrådet. I fire regioner er der tillige udarbejdet en klagevejledning, *jf. tabel 3.8*

Tabel 3.8 Regioner med særlige retningslinjer for klagebehandling, 2008

	Antal regioner	Procent
Ja, med godkendelse af regionsrådet	3	60
Ja, uden godkendelse af regionsrådet	2	40
I alt	5	100

Målgrupper for klagevejledning

I de fire regioner, som har oplyst om klagevejledning, retter vejledningen sig mod medarbejdere, der modtager klager. I tre regioner mod forvaltningen, der modtager klager, mens kun to regioner har fokus på beboere og pårørende, der klager. En enkelt retter sig mod medarbejdere, som selv klager, *jf. tabel 3.9*.

Tabel 3.9 Målgrupper for klagevejledning, 2008

	Antal regioner	Procent
Medarbejdere, der modtager klager	4	80
Medarbejdere, som klager	3	60
Beboere, der klager	2	40
Pårørende, som klager	2	40
Forvaltningen, som modtager klager	1	20
Andet	1	20

Anm. Procenter summer ikke til 100, da regionerne har haft mulighed for at afkrydse flere svarmuligheder.

Fire regioner har procedurer for, hvordan regionsrådet bliver orienteret i tilfælde af klager, men egentlige instrukser findes kun i to regioner. I de to regioner følges der op ved et efterfølgende besøg, *jf. tabel 3.10*.

¹ Faktisk forvaltningsvirksomhed vedrører udførelsen af konkrete opgaver, der forbereder eller udfylder afgørelser, der træffes af myndigheden

Tabel 3.10 Antal regioner med yderligere procedurer for regionens behandling af klager. 2008

	Har procedurer for, hvordan regionsrådet bliver bekendt med klager	Regionsrådet har givet instrukser til opfølgning af klager
Ja	4	2
Nej	1	3
I alt	5	5

3.4 Særlige retningslinjer for behandling af indberetning om magtanvendelse

Fire regioner har på undersøgelsestidspunktet oplyst, at de har særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige selvbestemmelsesret overfor anbragte børn og unge, mens en region følger de lovgivningsmæssige retningslinjer. I to regioner er de særlige retningslinjer godkendt af regionsrådet, *jf. tabel 3.11*.

Tabel 3.11 Særlige retningslinjer for behandling af indberetning af magtanvendelse. 2008 og planlagt

	Antal regioner	Procent
Ja, med godkendelse af regionsrådet	2	20
Ja, uden godkendelse af regionsrådet	2	60
Ja, i alt	4	80
Nej, der er ikke planlagt retningslinjer	1	20
I alt	5	100

De fire regioner, der har oplyst om særlige retningslinjer for procedure og /eller rutiner, er blevet bedt om kort at uddybe indholdet. Det drejer sig typisk om interne forretningsgange for håndtering af magtanvendelse, og en region nævner særskilte forretningsgange for henholdsvis magtanvendelse og for indgreb i den personlige selvbestemmelsesret.

På børn- og ungeområdet er det ikke et lovkrav, at der skal udarbejdes en årlig redegørelse om magtanvendelse til regionsrådet. Men i alle fem regioner udarbejdes den og bliver også i alle tilfælde forelagt for regionsrådet, *jf. tabel 3.12*.

Tabel 3.12 Regioner, der udarbejder og anvender den årlige beretning om magtanvendelse. 2008

	Antal regioner			Procent		
	Ja	Nej	I alt	Ja	Nej	I alt
Udarbejder den årlig beretning	5	0	5	100	0	100
Anvender den om led i tilsyn	5	0	5	100	0	100

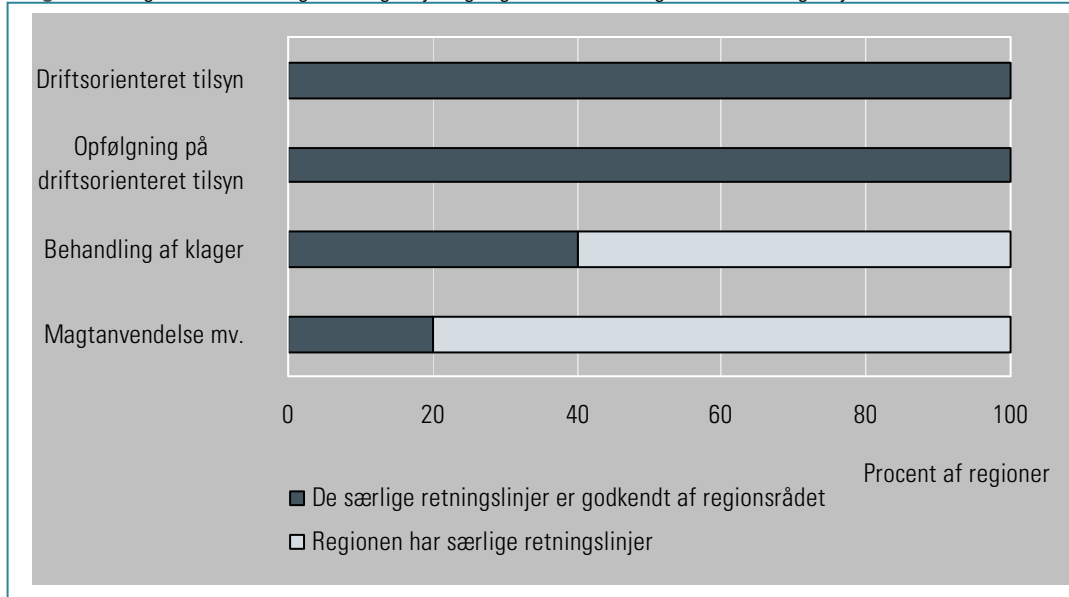
3.5 Særlige retningslinjer for tilsyn, opfølgning af tilsyn, behandling af klager samt magtanvendelse

Selv om det ikke er et lovkrav, så er det undersøgt, om regionerne på undersøgelsestidspunktet har eller planlægger særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn og tilgrænsende områder, herunder om retningslinjerne er politisk godkendt.

Sammenholdes resultaterne for de fire undersøgte områder - driftsorienteret tilsyn, opfølgning på tilsynet, behandling af klager og magtanvendelse - så fremgår det, at alle regioner på undersøgelsestidspunktet har særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn, opfølgning på tilsyn, klager, og fire regioner har for magtanvendelse, *jf. figur 3.1*.

Alle regionsråd har godkendt de særlige retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn og for den efterfølgende opfølgning af tilsynet. Mens retningslinjerne for behandling af klager og magtanvendelse er godkendt i to regionsråd, *jf. figur 3.1*.

Figur 3.1 Regioner med særlige retningslinjer og regionsråd der har godkendt retningslinjerne. 2008

Bilag 1 Datagrundlaget

1.1 Spørgeskemaer

Grundlaget for rapporten er kommuners og regioners besvarelse af elektroniske spørgeskemaer om det driftsorienterede tilsyn mv. Og endvidere kommuners besvarelse af et elektronisk spørgeskema om elementer af det personrelaterede tilsyn og omfanget af opfølgningen af handleplaner på børn og unge jf. servicelovens § 140, der er anbragt uden for hjemmet, jf. servicelovens § 66, nr. 3-5.

Undersøgelsen er gennemført som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse. For det nærmere indhold af skemaerne henvises til *bilag 3*.

Samtidig har der været gennemført en spørgeskemaundersøgelse om det personrelaterede tilsyn mv. og tilsyn, jf. § 16 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (domfældte udviklingshæmmede). Samt en undersøgelse af det driftsorienterede tilsyn mv. og det personrelaterede tilsyn mv., jf. servicelovens 148 a med botilbud til midlertidige og længerevarende ophold til voksne, jf. servicelovens §§ 107 og 108, og tilsvarende tilbud efter § 54, stk. 2, 1.pkt., i almenloven. Resultaterne af kommunernes besvarelser afrapporteres selvstændigt i to rapporter.

1.2 Svarprocent

94 procent af kommunerne har besvaret spørgeskemaet om det kommunale driftsorienterede tilsyn mv. og 100 procent af regioner om det regionale driftsorienterede tilsyn mv. 89 procent af kommunerne har besvaret spørgeskemaet om det personrelaterede tilsyn. Svarprocenten er højere for skemaer vedrørende det driftsorienterede tilsyn end for det personrelaterede tilsyn. I den højere svarprocent indgår otte kommuner på voksenområder, der har svaret, at de ikke driver institutioner. Disse kommuner indgår således i svarprocenten, men ikke i datagrundlaget for rapporten.

På enkelte spørgsmål er svarprocenten lavere specielt vedrørende det personrelaterede tilsyn. Det skyldes blandt andet, at oplysninger til besvarelse af spørgsmålene ikke umiddelbart har været tilgængelige og ville have krævet en manuel gennemgang af sagerne.

1.3 Metode og afgrænsning

Kvantitativ kortlægning

Undersøgelsen er en kvantitativ kortlægning af kommunernes og regioners tilsyn med anbringelsessteder til børn og unge. Formålet er at afdække kommunernes/regionernes bevågenhed med tilsynet. I kortlægningen er der dels fokus på, om kommunerne /regionerne har særlige retningslinjer for tilsynet og tilgrænsende områder, herunder om de er politisk godkendte. Der er ligeledes fokus på, om der er planlagt særlige retningslinjer og på den gennemsnitlige hyppighed af tilsyn i 2007 og i fremtiden.

Personkreds

Undersøgelsen omfatter børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, jf. servicelovens § 66, nr. 3-5. Det vil sige anbragt i egne værelser, kollegier, kollegielignende opholdssteder, opholdssteder for børn og unge samt døgninstitutioner (anbringelsessteder). . Børn med ophold i anbringelsessteder efter § 66, nr. 1 og 2, det vil sige i plejefamilier og netværksplejefamilier, er ikke omfattet af undersøgelsen.

Undersøgelsestidspunkt og de undersøgte perioder

Undersøgelsen er gennemført i perioden september - december 2008, det vil sige knap to år efter kommunalreformen, hvor kommunalbestyrelser/regionsråd fra og med den 1. januar 2007 har forpligtelsen til at føre tilsyn. Hovedparten af spørgsmålene vedrører undersøgelsestidspunktet og enkelte spørgsmål planlagte aktiviteter mv. i fremtiden. De faktiske forhold om hyppigheden af tilsynsbesøg, opfølgninger på handleplaner og om den løbende opfølgning af de enkelte sager vedrører 2007.

Den relativt lange undersøgelsesperiode afspejler, at undersøgelsen har været omfattende især for kommunerne, herunder med en eventuel koordinering af svarene mellem flere personer/afdelinger.

Gennemsnitligt antal tilsyn pr. anbringelsessted og pr. anbragt barn og ung

I undersøgelsen har det været for omfattende at spørge kommuner og regioner om antallet af tilsynsbesøg på de enkelte anbringelsessteder og hos den enkelte anbragte. I stedet er der, som udtryk for kommunens tilsynsaktivitet, spurgt om det de gennemførte tilsyn i 2007 og de planlagte tilsyn fremover, som et gennemsnit for alle de omfattede anbringelsessteder i kommunen og alle de anbragte børn eller unge. Et sådant gennemsnit kan dække over, at nogle tilbud/anbragte har haft flere tilsynsbesøg og andre måske ingen tilsynsbesøg i løbet af året. Og det betyder også, at antallet af årlige tilsyn i gennemsnit kan være mindre end et pr. anbringelsessted/pr. anbragt. For eksempel kan antallet af tilsyn være 0,5 i gennemsnit for alle tilbud i kommunen i de tilfælde, hvor kommunen har udført ét tilsyn med hvert andet tilbud.

Vejledning

Der er i forbindelse med undersøgelsen sporet en del usikkerhed om regelsættet. Der er derfor i forbindelse med undersøgelsen ydet vejledning med henvisning til, hvor de enkelte bestemmelser om det personrelaterede og det driftsorienterede tilsyn findes samt med hensyn til afgrænsningen af indholdet.

Test af spørgeskemaer

Inden undersøgelsen har spørgeskemaet været testet i fire kommuner, heraf en kommune specielt med henblik på de domfældte udviklingshæmmede. Vi takker kommunerne for deres velvillige deltagelse med gennemlæsning af spørgeskemaerne og gode råd.

Tilgrænsende undersøgelse

Undersøgelsen her suppleres af en kvalitativ undersøgelse af kommunernes og regionernes tilsynskoncepter for både det driftsorienterede og det personrelaterede tilsyn. Undersøgelsen gennemføres sideløbende af Social Udviklingscenter (SUS) for Velfærdsministeriet.

Bilag 2 Regelgrundlaget

Rapporten om tilsyn mv. anvender en række begreber som driftsorienteret tilsyn, personrelateret tilsyn, løbende opfølgning, handleplaner og anbringelsessteder for børn og unge.

Kommunalbestyrelsens tilsyn, jf. retssikkerhedslovens § 16, omfattende såvel driftsorienteret som personrelateret tilsyn

Kommunalbestyrelsen har, jf. retssikkerhedslovens § 15, ansvaret for og beslutter, hvordan kommunen skal planlægge og udføre sine opgaver, og, jf. retssikkerhedslovens § 16, pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses. Dette omfatter såvel drift af tilbud som indsatsen i forhold til den enkelte person.

§ 15. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for og beslutter, hvordan kommunen skal planlægge og udføre sin virksomhed på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning.

§ 16. Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbudene og den måde, opgaverne udføres på.

Pligten til at føre tilsyn gælder også for hjælp, der udføres af andre end ansatte i kommunen. Det er op til kommunen, hvordan tilsynet konkret skal planlægges og udføres i kommunen. Det er ikke et krav, at en person, der udfører tilsyn og rapporterer om sine observationer, skal være ansat i kommunen.

Formålet med at føre tilsyn er at påse, at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet. Tilsynet skal påse, at hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig og økonomisk forsvarlig måde og forebygge ved at gribe korrigerende ind, før mindre problemer udvikler sig til alvorligere problemer.

I praksis udøves tilsynet forskelligt. Anvendte redskaber er blandt andet virksomhedsplaner eller årsplaner og ressourcestyling, der udarbejdes ud fra politisk fastlagte mål og rammer for service- og kvalitetsniveau. Hertil kommer serviceinformation med kommunens mål for området og oplysning om muligheder for at klage, og uddannelse og supervision af ledere.

Regionsrådets tilsyn, jf. servicelovens § 5, stk. 7.

Regionsrådet har, jf. servicelovens § 5, stk. 7, pligt til at føre tilsyn med egne tilbud.

§ 5. Efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen skal regionsrådet etablere

1) tilbud efter §§ 103 og 104, § 107, stk. 2, og §§ 108-110,

2) særlige dag- og klubtilbud til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter §§ 32 og 36,

3) døgninstitutioner for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 67, stk. 2,

4) sikrede døgninstitutioner, jf. § 67, stk. 3, og

5) tilbud om behandling af stofmisbrugere efter § 101.

Stk. 2. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler.

Stk. 3. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen etablere tilbud efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 til personer med længerevarende ophold i boliger til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter lov om almene boliger m.v.

Stk. 4. Regionsrådet opfylder sin forpligtelse efter stk. 1-3 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med kommuner, andre regioner eller private tilbud.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan etablere tilbud omfattet af stk. 1-3.

Stk. 6. Regionsrådet kan drive de tilbud, der er nævnt i § 67, stk. 1, såfremt det er aftalt i henhold til § 194, stk. 2.

Stk. 7. Regionsrådet skal føre tilsyn med tilbud omfattet af stk. 1, 3 og 6. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af tilbuddet, herunder om tilsyn. Regionsrådet behandler indberetninger om magtanvendelse, jf. § 123, stk. 3, og § 136, stk. 1.

Stk. 8. Regionsrådet kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver, der ligger i naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer med hensyn til opgavevaretagelsen.

Efter bestemmelsen i § 5, stk. 7, er regionsrådet forpligtet til at behandle indberetninger om magtanvendelse på såvel voksen- som børn og ungeområdet.

Om det nærmere indhold i det driftsorienterede tilsyn henvises til beskrivelsen af kommunalbestyrelsens tilsyn.

Personrelateret tilsyn, jf. servicelovens § 148, stk. 1

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn, jf. servicelovens § 148, stk.1, med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om.

§ 148. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i opholdskommunen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1. Tilsynet omfatter ikke det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. 148 a.

...

Denne bestemmelse betyder, at opgaverne skal tilrettelægges og udføres på en måde, så de lever op til lovens krav og til de beslutninger om standard, som kommunalbestyrelsen selv har truffet.

Løbende opfølgning, jf. servicelovens § 148, stk. 2

Kommunalbestyrelsen skal ud over tilsynet, jf. servicelovens § 148, stk. 1, løbende følge de enkelte sager, jf. servicelovens § 148, stk. 2, for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

...

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal løbende følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

...

Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Heri ligger en helhedsvurdering i forhold til den enkelte persons forhold.

Pligt til mindst én gang om året at tale med barnet under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet
Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med barnet under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet, jf. servicelovens § 148, stk. 3.

...

Stk. 3. Under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, jf. § 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet.

Det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. servicelovens § 148 a
Udgangspunktet er, at den stedlige kommunalbestyrelse fører det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. servicelovens § 148 a.

§ 148 a. Den stedlige kommunalbestyrelse fører det generelle driftsorienterede tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi.

Stk. 2. Det generelle driftsorienterede tilsyn omfatter ikke tilbud, hvor en anden kommune eller region har indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn, eller hvor tilbuddet er omfattet af regionsrådets generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 5, stk. 7.

Handleplaner, jf. servicelovens § 140
Handleplaner skal opstille målet for indsatsen, den forventede varighed og andre særlige forhold, der har betydning for opfyldelsen af formålet, jf. servicelovens § 140.

§ 140. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger efter § 52, § 58 eller § 76. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan.

Stk. 2. For unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for den behandling, der skal iværksættes, og for den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 3. For unge under 18 år, der har begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal

kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for en indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en foreløbig handleplan, jf. stk. 3, senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet.

Stk. 5. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal bygge på de undersøgelser, der er gennemført, jf. § 50, og opstille mål og delmål i forhold til barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritid og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 6. En handleplan skal endvidere angive indsatsens forventede varighed. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8, og § 58, skal en handleplan tillige angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnets eller den unges hjemgivelse.

Stk. 7. For unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74 a, skal handleplanen indeholde en konkret plan for, hvordan den unge snarest muligt og senest ved afslutningen af sanktionen påbegynder en uddannelse eller kommer i beskæftigelse.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældrene at udarbejde en særskilt plan for støtten til forældrene i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.

Anbringelsessteder på børn og ungeområdet, jf. servicelovens § 66

Anbringelse af et barn eller en ung uden for hjemmet skal, jf. servicelovens § 52, stk. 3, nr. 8, ske på et anbringelsessted, jf. § 66.

§ 66. Anbringelsessteder for børn og unge kan være

- 1) plejefamilier, jf. § 142, stk. 1,
- 2) netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2,
- 3) egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder, jf. § 142, stk. 4,
- 4) opholdssteder for børn og unge, jf. § 142, stk. 5, eller
- 5) døgninstitutioner, jf. § 67.

Bilag 3 Spørgeskemaer

SPØRGESKEMA TIL KOMMUNALBESTYRELSEN

om det personrelaterede tilsyn mv. med anbragte børn og unge, jf.
servicelovens § 148

Kommune:

Kommunenummer:

Kontaktperson:

Kontaktpersons e-post adresse:

Kontaktpersons
telefonnummer/lokalnummer:

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

1. Det personrelaterede tilsyn med anbragte børn unge, jf. serviceloven § 148

Spørgeskemaet omfatter retningslinjer for det personrelaterede tilsyn og omfanget af handleplaner for anbragte børn og unge .

Personkreds

Alle anbragte børn og unge, hvad enten de er anbragt i plejefamilie eller netværksplejefamilie, på egne værelser, kollegier, kollegielignende opholdssteder, opholdssteder for børn og unge eller døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66.

Standarder for sagsbehandling

Ifølge bekendtgørelsen om standarder for sagsbehandling i sager om særlig støtte til børn og unge skal kommunalbestyrelsens standarder beskrive målsætninger for indsatsen og fremgangsmåder i forhold til opfølgning og evaluering af de konkrete indsatser i den enkelte sag, herunder tilsyn.

1. Hvilke områder indgår i retningslinjerne for kommunens personrelaterede tilsyn med anbragte børn og unge?
Markér gerne flere områder

- 1a Indhold af tilsyn
- 1b Hyppigheden af tilsyn
- 1c Opfølgning af tilsyn
- 1d Andet

1.1 Hvis "Andet", oplys venligst hvad:

2 Hvis X i 1a (om indhold af tilsyn), hvilke områder indgår da i retningslinjerne for kommunens tilsyn med anbragte børn og unge?
Markér gerne flere områder

- 2a Tilbuddets socialpædagogiske indhold i forhold til det enkelte barn
- 2b Tilbuddets indhold i forhold til det enkelte barns sundhed
- 2c Tilbuddets beboersammensætning i forhold til det enkelte barns trivsel
- 2d Tilbuddets indhold i øvrigt i forhold til det enkelte barns trivsel
- 2e Det enkelte barns udvikling i henhold til handleplanen (§ 140)
- 2f Andet

2.1 Hvis "Andet", oplys da venligst hvad:

Gennemsnitligt antal tilsynsbesøg pr. anbragt barn eller ung om året

3 Hvis X i spm 1b (hyppigheden af tilsyn), hvor mange personrelaterede tilsynsbesøg fremgår det af retningslinjerne, at kommunalbestyrelsen skal gennemføre med den enkelte barn eller ung om året?

(Tallet kan angives med 1 decimal)

4 Hvis X i spm. 1c (om opfølgning af tilsyn), tager opfølgningen af personrelateret tilsyn da udgangspunkt i:
Marker gerne med flere x'er

4a Handleplaner (§ 140)

4b Tidligere tilsynsrapporter om det personalerelaterede tilsyn

4c Andet

4.1 Hvis "Andet", oplys da venligst hvad:

5 Hvor mange gange har kommunen i 2007 i gennemsnit taget personkontakt med det enkelte barn eller unge?

(Det gennemsnitlige antal kontakter beregnes som det samlede antal kontakter i forhold til det samlede antal børn og unge, jf. servicelovens § 66 i hver af spm.5a. - 5d. Tallet kan angives med 1 decimal. Der kan eventuelt angives.) et skøn)

Gennemsnitligt antal personkontakter pr. anbragt barn eller ung i 2007

5a Telefonisk

5b Møde i forvaltning

5c Møde på anbringelsesstedet

5d Andet

5.1 Hvis "Andet", oplys venligst hvad:

2. Omfanget af handleplaner, jf. servicelovens § 140

Gennemsnitligt antal opfølgninger pr. anbragt barn eller ung i 2007

6 Hvor ofte blev der i gennemsnit fulgt op på en udarbejdet handleplan (§ 140) i 2007?

(Det gennemsnitligt antal opfølgninger i 2007 beregnes som det samlede antal opfølgninger i forhold til det samlede antal anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 66. Tallet kan angives med 1 decimal. Der kan evt. angives et skøn.)

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

SPØRGESKEMA TIL KOMMUNALBESTYRELSEN

om det generelle driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for
anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 148a og
retssikkerhedslovens § 16 samt retningslinjer for behandling af
indberetning om magtanvendelse og behandling af klager

Kommune:

Kommunenummer:

Kontaktperson:

Kontaktpersons e-post adresse:

Kontaktpersons
telefonnummer/lokalnummer:

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

Anbringelsessteder til børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

Spørgeskemaet omfatter anbringelsessteder efter servicelovens § 66, nr. 3 - 5, dvs. egne værelser, kollegier, kollegielignende opholdsteder, opholdsteder for børn og unge samt døgninstitutioner (døgninstitutioner mv.)

1. Det driftsorienterede tilsyn

1 Har kommunen særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for, hvordan det driftsorienterede tilsynsbesøg gennemføres? Ja Nej

1.1 Hvis "Ja", i spm 1, har kommunalbestyrelsen da godkendt retningslinjerne for, hvordan det driftsorienterede tilsynsbesøg gennemføres? Ja Nej

1.2 Hvis "Ja" i spm. 1, er der da forskel på retningslinjerne for det driftsorienterede tilsyn for henholdsvis kommunale, selvejende og øvrige private tilbud? Ja Nej

1.3 Hvis "Ja" i spm. 1, angiv så kort hvilke forskelle:

1.4 Hvis "Nej" i spm 1, har kommunalbestyrelsen da planlagt at udarbejde retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn?

Ja Nej

2. Hvilke områder indgår i kommunens driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

- 2a Tilbuddets fysiske tilbud
- 2b Tilbuddets økonomi
- 2c Tilbuddets belægningsgrad
- 2d Personalesammensætning
- 2e Forretningsgange
- 2f Uddannelse og supervision af ledere
- 2g Uddannelse og supervision af øvrigt personale
- 2h Den pædagogiske indsats
- 2i Lægefaglige undersøgelser
- 2j Medicingivning
- 2k Kostforhold
- 2l Hygiejne
- 2m Omsorgspligt
- 2n Magtanvendelse
- 2o Brugerindflydelse, samarbejde med brugere/pårørende
- 2p Anvendelse af handleplaner
- 2q Andet

2.1 Hvis "Andet", oplys da venligst hvad:

3 Benytter kommunen som led i det driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

- 3a Virksomhedsplaner eller årsplaner for tilbuddet
- 3b Registreringerne i tilbudsportalen
- 3c Ressourcestyring
- 3d Serviceinformation

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

Anbringelsessteder til børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

1. Det driftsorienterede tilsyn

Anmeldte tilsynsbesøg på døgninstitutioner mv. for børn og unge

4 Hvor mange anmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg gennemførte kommunen i gennemsnit i 2007 på de enkelte anbringelsessteder?
(Gennemsnitligt antal tilsynsbesøg beregnes som det samlede antal tilsyn i forhold til det samlede antal anbringelsessteder. Der kan evt. angives et skøn. Tallet kan angives med 1 decimal)

5 Har kommunalbestyrelsen planlagt hyppigheden af anmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg fremover?

- Ja
 Nej

5.1 Hvis "Ja" i spm 5, angiv da det planlagte gennemsnitlige antal anmeldte tilsynsbesøg om året på de enkelte anbringelsessteder fremover? (Tallet kan angives med 1 decimal)

Uanmeldte tilsynsbesøg på døgninstitutioner mv. for børn og unge

6 Hvor mange uanmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg gennemførte kommunen i gennemsnit i 2007 på de enkelte anbringelsessteder?
(Gennemsnitligt antal tilsynsbesøg beregnes som det samlede antal tilsyn i forhold til det samlede antal anbringelsessteder. Der kan evt. angives et skøn. Tallet kan angives med 1 decimal)

7 Har kommunalbestyrelsen planlagt hyppigheden af uanmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg fremover?

- Ja
 Nej

7.1 Hvis "Ja" i spm 7, angiv da det planlagte gennemsnitlige antal uanmeldte tilsynsbesøg på de enkelte anbringelsessteder om året fremover? (Tallet kan angives med 1 decimal)

Anbringelsessteder for børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

1. Det driftsorienterede tilsyn

Opfølgning på det driftsorienterede tilsynsbesøg på døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, nr. 3 - 5, for børn og unge

8 Har kommunen særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for opfølgning på det driftsorienterede tilsyn? Ja Nej

8.1 Hvis "Ja", i spm 8, har kommunalbestyrelsen da godkendt retningslinjerne for opfølgning på det driftsorienterede tilsyn? Ja Nej

8.2 Hvis "Ja" i spm 8, er der i retningslinjerne om opfølgning fastsat tilbagemeldinger til kommunalbestyrelsen? Ja Nej

8.3 Hvis "Nej" i spm 8, har kommunalbestyrelsen da planlagt at udarbejde retningslinjer for opfølgning af det driftsorienterede tilsynsbesøg? Ja Nej

9 Hvor hyppigt følges der op på det driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

9a Opfølgning på tilsynsbesøg sker med faste intervaller f.eks halvårligt eller kvartalsvis

9b Opfølgning på tilsynsbesøg sker løbende/ad hoc

9c Andet

9.1 Hvis "Andet", angiv da venligst hvad:

10 Hvorledes følges der op på det driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

- 10a Opfølgningen tager udgangspunkt i en skriftlig redegørelse om resultatet af det oprindelige tilsynsbesøg
- 10b Opfølgningen sker i form af ekstra tilsynsbesøg på institutionen
- 10c Opfølgningen sker ved udfærdigelse af rapport
- 10d Opfølgningen involverer ekstern konsulent eller lignende
- 10e Andet

10.1 Hvis "Andet", angiv da venligst hvad:

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

Anbringelsessteder for børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

2. Behandling af klager i forbindelse med virksomheden på døgninstitutioner mv. for børn og unge (Faktisk forvaltningsvirksomhed)

11. Har kommunalbestyrelsen fastsat særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for kommunens behandling af klager? Ja Nej

11.1 Hvis "Ja" i spm 11, har kommunalbestyrelsen da godkendt retningslinjerne for kommunens behandling af klager? Ja Nej

11.2 Hvis "Nej" i spm 11, har kommunalbestyrelsen da planlagt at udarbejde retningslinjer for kommunens behandling af klager? Ja Nej

Hvis "Ja" i spm 11 fortsæt med spm. 12, hvis "Nej" i spm. 11 gå videre til spm. 15

12 Er der udarbejdet klagevejledning? Ja Nej

12.1 Hvis "Ja" i spm. 12, retter klagevejledningen sig da mod?
Markér gerne flere områder

- 12.1a Anbragte børn og unge, der klager
- 12.1b Pårørende, som klager
- 12.1c Medarbejdere, som klager
- 12.1d Medarbejdere, som modtager klager
- 12.1e Forvaltningen, som modtager klager
- 12.1f Forældremyndighedsindehaver, som klager
- 12.1g Andre

12.2 Hvis "Andre", angiv venligst hvem:

13 Er der procedurer for, hvordan kommunalbestyrelsen bliver bekendt med klager, der er indgivet til det enkelte anbringelsessted?

Ja Nej

14 Har kommunalbestyrelsen givet instrukser om opfølgning af klager?

Ja Nej

14.1 Hvis "Ja" i spm. 14, angiv da hvilke instrukser kommunalbestyrelsen har fastsat?

Markér gerne flere områder

14a Tilbuddet skal orientere kommunen om opfølgning på alle klager med fast interval

14b Tilbuddet skal fra sag til sag orientere kommunen om opfølgning på en konkret klage

14c Der følges ved efterfølgende besøg op på, om der er sket opfølgning på klager

14d Andet

14.2 Hvis "Andet", angiv da hvad:

Tryk "OK" for at afslutte.

OK

Anbringelsessteder for børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

Kommunens retningslinjer for behandling af indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed overfor anbragte børn og unge på døgninstitution mv.

15. Har kommunen særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed?

Ja Nej

15.1 Hvis "Ja" i spm .15, angiv da kort hvilke retningslinjer:

15.2 Hvis "Ja" i spm 15, har kommunalbestyrelsen da godkendt retningslinjerne for magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed?

Ja Nej

15.3 Hvis "Nej" i spm 15, har kommunalbestyrelsen da planlagt at udarbejde retningslinjer for indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed ?

Ja Nej

16 Udarbejdes der en årlig redegørelse for magtanvendelse over for anbragte børn og unge på døgninstitutioner mv.?

Ja Nej

16.1 Hvis "Ja", forelægges den årlig redegørelse om magtanvendelse overfor anbragte børn og unge på døgninstitution mv. så for kommunalbestyrelsen?

Ja Nej

Tryk "OK" for at afslutte.

SPØRGESKEMA TIL REGIONSRADET

om det generelle driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder for
anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 148a og
retssikkerhedslovens § 16 samt retningslinjer for behandling af
indberetning om magtanvendelse og behandling af klager

Kommune:

Kommunenummer:

Kontaktperson:

Kontaktpersons e-post adresse:

Kontaktpersons
telefonnummer/lokalnummer:

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

Anbringelsessteder til børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

Spørgeskemaet omfatter anbringelsessteder efter servicelovens § 66, nr. 3 - 5, dvs. egne værelser, kollegier, kollegielignende opholdsteder, opholdsteder for børn og unge samt døgninstitutioner (døgninstitutioner mv.)

1. Det driftsorienterede tilsyn

Retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn

1 Har regionen særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for, hvordan det driftsorienterede tilsynsbesøg gennemføres?

Ja Nej

1.1 Hvis "Ja", i spm 1, har regionsrådet godkendt retningslinjerne for, hvordan det driftsorienterede tilsynsbesøg gennemføres?

Ja Nej

1.2 Hvis "Ja" i spm. 1, er der forskel på retningslinjerne for det driftsorienterede tilsyn for henholdsvis regionale, selvejende og øvrige private tilbud?

Ja Nej

1.3 Hvis "Ja" i spm. 1, angiv da kort hvilke forskelle:

1.4 Hvis "Nej" i spm 1, har regionsrådet da planlagt at udarbejde retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn?

Ja Nej

2. Hvilke områder indgår i regionens driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

- 2a Tilbuddets fysiske tilbud
- 2b Tilbuddets økonomi
- 2c Tilbuddets belægningsgrad
- 2d Personalesammensætning
- 2e Forretningsgange
- 2f Uddannelse og supervision af ledere
- 2g Uddannelse og supervision af øvrigt personale
- 2h Den pædagogiske indsats
- 2i Lægefaglige undersøgelser
- 2j Medicingivning
- 2k Kostforhold
- 2l Hygiejne
- 2m Omsorgspligt
- 2n Magtanvendelse
- 2o Brugerindflydelse, samarbejde med brugere/pårørende
- 2p Anvendelse af handleplaner
- 2q Andet

2.1 Hvis "Andet", oplys da venligst hvad:

3 Benytter regionen som led i det driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

- 3a Virksomhedsplaner eller årsplaner for tilbuddet
- 3b Registreringerne i tilbudsportalen
- 3c Ressourcestyring
- 3d Serviceinformation

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

Anbringelsessteder til børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

1. Det driftsorienterede tilsyn

Anmeldte tilsynsbesøg på døgninstitutioner mv. for børn og unge

4 Hvor mange anmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg gennemførte regionen i gennemsnit i 2007 på de enkelte anbringelsessteder?
(Gennemsnitligt antal tilsynsbesøg beregnes som det samlede antal tilsyn i forhold til det samlede antal anbringelsessteder. Der kan evt. angives et skøn. Tallet kan angives med 1 decimal)

5 Har regionsrådet planlagt hyppigheden af anmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg fremover?

- Ja
 Nej

5.1 Hvis "Ja" i spm 5, angiv da det planlagte gennemsnitlige antal anmeldte tilsynsbesøg om året på de enkelte anbringelsessteder fremover? (Tallet kan angives med 1 decimal)

Uanmeldte tilsynsbesøg på døgninstitutioner mv. for børn og unge

6 Hvor mange uanmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg gennemførte regionen i gennemsnit i 2007 på de enkelte anbringelsessteder?
(Gennemsnitligt antal tilsynsbesøg beregnes som det samlede antal tilsyn i forhold til det samlede antal anbringelsessteder. Der kan evt. angives et skøn. Tallet kan angives med 1 decimal)

7 Har regionsrådet planlagt hyppigheden af uanmeldte driftsorienterede tilsynsbesøg fremover?

- Ja
 Nej

7.1 Hvis "Ja" i spm 7, angiv da det planlagte gennemsnitlige antal uanmeldte tilsynsbesøg på de enkelte anbringelsessteder om året fremover? (Tallet kan angives med 1 decimal)

Anbringelsessteder for børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

1. Det driftsorienterede tilsyn

Opfølgning på det driftsorienterede tilsynsbesøg på døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, nr. 3 - 5, for børn og unge

8 Har regionen særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for opfølgning på det driftsorienterede tilsyn? Ja Nej

8.1 Hvis "Ja", i spm 8, har regionsrådet da godkendt retningslinjerne for opfølgning på det driftsorienterede tilsyn? Ja Nej

8.2 Hvis "Ja" i spm 8, er der da i retningslinjerne om opfølgning fastsat tilbagemeldinger til regionsrådet? Ja Nej

8.3 Hvis "Nej" i spm 8, har regionsrådet da planlagt at udarbejde retningslinjer for opfølgning af det driftsorienterede tilsynsbesøg? Ja Nej

9 Hvor hyppigt følges der op på det driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

9a Opfølgning på tilsynsbesøg sker med faste intervaller f.eks halvårligt eller kvartalsvis

9b Opfølgning på tilsynsbesøg sker løbende/ad hoc

9c Andet

9.1 Hvis "Andet", angiv da hvad:

10 Hvorledes følges der op på det driftsorienterede tilsyn?
Markér gerne flere områder

- 10a Opfølgningen tager udgangspunkt i en skriftlig redegørelse om resultatet af det oprindelige tilsynsbesøg
- 10b Opfølgningen sker i form af ekstra tilsynsbesøg på institutionen
- 10c Opfølgningen sker ved udfærdigelse af rapport
- 10d Opfølgningen involverer ekstern konsulent eller lignende
- 10e Andet

10.1 Hvis "Andet", angiv da venligst hvad:

Tryk "OK" for at fortsætte.

OK

Anbringelsessteder for børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

2. Behandling af klager i forbindelse med virksomheden på døgninstitutioner mv. for børn og unge (Faktisk forvaltningsvirksomhed)

11. Har regionsrådet fastsat særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for regionens behandling af klager?

Ja Nej

11.1 Hvis "Ja" i spm 11, har regionsrådet da godkendt retningslinjerne for regionens behandling af klager?

Ja Nej

11.2 Hvis "Nej" i spm 11, har regionsrådet da planlagt at udarbejde retningslinjer for regionens behandling af klager?

Ja Nej

Hvis "Ja" i spm 11 fortsæt med spm. 12, hvis "Nej" i spm. 11 gå videre til spm. 15

12 Er der udarbejdet klagevejledning?

Ja Nej

12.1 Hvis "Ja" i spm. 12, retter klagevejledningen sig da mod?
Markér gerne flere områder

- 12.1a Anbragte børn og unge, der klager
- 12.1b Pårørende, som klager
- 12.1c Medarbejdere, som klager
- 12.1d Medarbejdere, som modtager klager
- 12.1e Forvaltningen, som modtager klager
- 12.1f Forældremyndighedsindehaver, som klager
- 12.1g Andre

12.2 Hvis "Andre", angiv da venligst hvem:

13 Er der procedurer for, hvordan regionsrådet bliver bekendt med klager, der er indgivet til det enkelte anbringelsessted?

Ja Nej

14 Har regionsrådet givet instrukser om opfølgning af klager?

Ja Nej

14.1 Hvis "Ja" i spm. 14, angiv da hvilke instrukser regionsrådet har fastsat?
Markér gerne flere områder

14a Tilbuddet skal orientere kommunen om opfølgning på alle klager med fast interval

14b Tilbuddet skal fra sag til sag orientere kommunen om opfølgning på en konkret klage

14c Der følges ved efterfølgende besøg op på, om der er sket opfølgning på klager

14d Andet

14.2 Hvis "Andet", angiv da hvad:

Tryk "OK" for at afslutte.

OK

Anbringelsessteder for børn og unge efter serviceloven § 66, nr. 3 - 5

3. Retningslinjer for behandling af indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed overfor anbragte børn og unge på døgninstitution mv.

15. Har regionen særlige retningslinjer for procedurer og/eller rutiner for indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed? Ja Nej

15.1 Hvis "Ja" i spm .15, angiv ad kort hvilke retningslinjer:

15.2 Hvis "Ja" i spm 15, har regionsrådet da godkendt retningslinjerne for magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed? Ja Nej

15.3 Hvis "Nej" i spm 15, har regionsrådet da planlagt at udarbejde retningslinjer for indberetning af magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed ? Ja Nej

16 Udarbejdes der en årlig redegørelse for magtanvendelse over for anbragte børn og unge på døgninstitutioner mv.?

Ja Nej

16.1 Hvis "Ja", forelægges den årlig redegørelse om magtanvendelse overfor anbragte børn og unge på døgninstitution mv. så for regionsrådet?

Ja Nej

Tryk "OK" for at afslutte.

OK
